

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 14

Częstochowa, sobota 18 stycznia 1947 roku.

Rok III.

Niemcy zagrażają bezpieczeństwu Europy

NOWY JORK (PAP) — Między narodowa grupa obserwatorów złożona ze znawców sprawy Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Holandii, Danii i Norwegii, opracowała szereg sprawozdań, które będą przedłożone konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych w Londynie. Obserwatorzy ci, wśród których znajduje się były brytyjski minister produkcji lotniczej lord Brabason, lord Vansittart, Edward Herriot, b. minister spraw zagranicznych Danii Hoeller oraz sławny poeta francuski Claudel, przeprowadzili w ciągu ostatnich miesięcy dokładne badania nad zagadnieniem niemieckim. Doszli oni do przekonania, że na skutek

działalności podziemia hitlerowskiego i błędów sojuszników sytuacja w Niemczech zagraża bezpieczeństwu Europy. Pierwsze memorandum, które już zostało wysłane do Londynu stwierdza, że mimo strat technicznych w wyniku klęski powojenne Niemcy wygrały wojnę pod względem ludnościowym. Na skutek polityki stosowanej przez Hitlera wobec państw okupowanych stosunek ludności niemieckiej wobec sąsiadów jest niezwykle korzystny na rzecz Niemiec. Mimo strat wojennych, ocenianych na 3 1/2 miliona ludności, ludność Rzeczy w chwili obecnej jest o 7 milionów większa, niż w chwili wybuchu wojny. Prócz tego na skutek

polityki żywiołowości Niemcy są w znacznie lepszym stanie zdrowia od mieszkańców państw sąsiadujących. Na skutek tego są oni potencjalnie silniejsi w stosunku do sąsiadów, niż byli w chwili wybuchu wojny. Polityka denazyfikacyjna zawiodła zupełnie wskutek braku wykwalifikowanego personelu.

LONDYN (AZ) — Zastępcy ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki odbędą dziś posiedzenie poświęcone sprawie Austrii. Na wczorajszym posiedzeniu postanowiono, że: 1) wszystkie dokumenty będą dostępne przedstawicielom mniejszych państw, 2) w czasie przedstawiania punktu widzenia swego rza-

du przez jednego delegata na posiedzeniu mogą być obecni przedstawiciele innych państw. Na wniosek delegata Związku Radzieckiego G. G. G. delegacji 17 państw zaproszonych do przedstawienia swego poglądu na sprawę Niemiec będą to czynić w kolejności przedłożonych memorandum lub not. Niemiecki korespondent radiowy w następujący sposób komentuje otwarcie konferencji w Londynie: Rozpoczęcie prace przygotowawcze na konferencję moskiewską, która prawdopodobnie rozpocznie się 16 marca b. r. 4. mocarstwa i 18 państw obradujące za zamkniętymi drzwiami, jednak 25 lutego należy się spodziewać opublikowania wyników obrad. Niemcy nie zostały uznane za partnera zdolnego do współpracy na konferencji.

BRUKSELA (AZ) — Po Czechosłowacji również Holandia i Belgia w urzędowej formie opublikowały przez radio swe pretensje wobec Niemiec. Według oświadczenia radiowego ministra Spaska Belgia poza nieznacznymi rozszerzeniami terytorialnymi domaga się niemieckiego węgla, soli, drzewa i dostępu do prądu elektrycznego. Holandia poza pretensjami terytorialnymi i gospodarczymi (udział w eksploatacji Niemiec) opublikowanymi już uprzednio, przedstawiła również swój projekt traktatu pokojowego dla Niemiec.

Kronika kraiova

109.016 osób zamordowali Niemcy na Lubelszczyźnie (AZ) — Lubelska komisja do badań zbrodni niemieckich zakończyła swe prace. M. in. komisja ustaliła liczbę osób zamordowanych na lubelszczyźnie. Tragich na ta liczba wynosi 109.016 osób. **W Bydgoszczy wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa**

BYDGOSZCZ (AZ) — Samochód osobowy jadący z Bydgoszczy w kierunku Czyżkówka, przejeżdżając przez most nad kanałem rozbił barierę mostu i z wysokości 8 m wpadł w przepaść. Kilkunastogodzinna akcja ratunkowa nie dała pozytywnych rezultatów mimo, że brało w niej udział kilka oddziałów straży pożarnej i pogotowie techniczne PZS i PWS. Zdolano wydostać jedynie zwłoki szofera. Poszukiwanie dalszych ofiar, których ilość nie jest ustalona trwa w dalszym ciągu.

WARSZAWA (PAP) — Wiceprezydent KRN prof. Stanisław Grabski, który udał się w dniu dzisiejszym w sprawach osobistych zagranicę, odwiedzi w najbliższym czasie Paryż, Londyn i Rzym.

Upaństwowienie rumuńskiego banku emisyjnego

(PAP) Przyjęła przez parlament rumuński ustawa o upaństwowieniu Banku Narodowego weszła w życie dnia 1 stycznia r.b. Na mocy tej ustawy wszystkie akcje tego Banku przeszły na własność państwa.

Vincent Auriol

prezydentem Francji

WARSZAWA, 16. I. — Wczoraj we Francji odbyło się posiedzenie parlamentu, na którym dokonano wyboru nowego prezydenta. Na uroczystość przybył cały korpus dyplomatyczny. — Zwycięstwo Auriola przyjęte zostało hucznymi oklaskami. Premier rządu francuskiego Blum po wyborze nowego prezydenta ogłosił dymisję swego gabinetu. **LONDYN (BBC, obsł. wł.)** — Pierwszy prezydent czwartej republiki francuskiej Vincent Auriol, leader socjalistów, został wybrany przez połączone izby parlamentu absolutną większością, otrzymując o 10 głosów ponad większość obowiązującą przy wyborze prezydenta.

W wyniku przeprowadzonego głosowania Vincent Auriol otrzymał 452 głosy, na ogólną liczbę 883 głosujących. Kandydat MRP Champetier de Ribes otrzymał 242 głosy.

Wybór Auriola został powitany

przez lewicę z entuzjazmem, przez MRP i chrześcijańskich demokratów z rezerwą, a z wyraźnym antagonizmem przez posłów skrajnej prawicy.

PARYŻ (PAP) — Dnia 16 stycznia obydwie Izby parlamentu francuskiego na wspólnym posiedzeniu popołudniowym, które odbyło się w Złotej Sali pałacu wersalskiego, dokonały wyboru pierwszego prezydenta czwartej republiki francuskiej. Nazwisko nowego prezydenta natychmiast po dokonaniu wyboru podane zostało światu za pośrednictwem rozgłośni wersalskiej. Największą szansę posiadał 52-letni Vincent Auriol, socjalista, przewodniczący Zgromadzenia Narodowego. Partia radykalna postanowiła wysunąć kandydaturę człowieka zupełnie nieznanego, Jules Gasser'a, aby umożliwić w drugim względnym trzecim głosowaniu wysunięcie kandydatury byłego przewodniczącego Edwarda

Herriot. Partia Komunistyczna postanowiła głosować za socjalistą Auriol'em. MRP zamierzała ewentualnie wysunąć kandydaturę Champetier de Ribes, który we wtorek wybrany został na stanowisko przewodniczącego rady republikańskiej. Prawicowa partia republikańska również zamierzała wysunąć kandydaturę przynajmniej w pierwszym głosowaniu.

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP) — Na środowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa przedstawiciel radziecki Andrzej Gromyko w odpowiedzi na propozycję australijską podkreślił, że jedyną drogą do wykonania rezolucji uchwalonej przez Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych jest utworzenie rządkowych komisji, złożonej z rzeszczynawców cywilnych i wojskowych, która by korzystała z pomocy komisji sztabów wojskowych i której zadaniem byłoby opracowanie praktycznych postanowień ograniczenia i kontroli zbrojeń wraz z kontrolą energii atomowej.

Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych senator Austin wystąpił z wnioskiem, by dalsza dyskusja w sprawie rozbrojenia została odroczone do 4 lutego ze względu na zmiany, jakie zaszły na stanowisku ministra spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych. Podał on, że 4 lutego generał Marshall miałby możliwość całkowitego zaznajomienia się z omawianym zagadnieniem. Podkreślając raz jeszcze stanowisko Stanów Zjednoczonych, że problem kontroli energii atomowej powinien być rozstrzygnięty w pierwszej kolejności, sen. Austin stwierdził, że Generalne Zgromadzenie nie pozostawiło Radzie wyboru pod tym względem. Zaleciło ono Radzie przyspieszyć rozpatrzenie sprawozdania komisji atomowej.

Odpowiadając Austinowi delegat radziecki Gromyko oświadczył, że Generalne Zgromadzenie zaleciło Radzie Bezpieczeństwa bezwzględne rozpatrzenie sprawy rozbrojenia. Dlatego też nie może on się zgodzić na przycięcie wniosku Stanów Zjedn. w sprawie odroczenia dyskusji w tej sprawie do 4 lutego.

Delegat Polski Oskar Lange stwierdził, że gdyby jakiegokolwiek państwo pragnęło opóźnić rokowa

nia w sprawie rozbrojenia odpowiedź narodów całego świata na taka propozycję brzmiałaby:

Przez z polityką mocarstwową! Na tym posiedzenie zostało przerwane.

Na Fundusz Wyborczy Bloku Demokratycznego

Na Fundusz Wyborczy złożono dotychczas zł 191.753,50.

Odpowiadając na wezwanie ob. Prezydenta dr T. J. Wolańskiego ob. Zająca Karol wpłaca zł 1.000 i prosi o podtrzymanie łączucha ob. ob. Borka Edwarda, członka Kom. Egz. Cechu Rzeźników, E. Riana Edwarda, dyr. Inst. Rzem. Krakawiana Stanisława, prezesa Cechu Zdunów, Raka Stanisława, starszego Cechu Szklarzy, Cicheckiego Jana, starszego Cechu Fotografów.

Odpowiadając na wezwanie ob. Wiceprez. Fedoraka, ob. Prekuratora Waleckiego i ob. dyr. Kałuży, dyr. U. S. Michałowski Kazimierz wpłaca zł 1.000 i wzywa do podtrzymania łączucha dyr. KKD ob. Nejmana, dyr. Banku Handlowego ob. Rządowskiego oraz kier. Sekcji U. S. ob. Sztymle Józefa.

W odpowiedzi na wezwanie ob. Wiceprez. Kapalskiego, F-ma Derens wpłaca zł 1.000 i wzywa Proskurowskiego — przemysłowca, Landau — przemysłowca. Koja Fr. Alojz 8, F-mę Idrzikowska, Alojz Nr 5 i Rycerza Edwarda, Katedralna.

Ob. Konodyba Wacław, na wezwanie ob. Szymańskiego Ludwika, wpłaca zł 300.— i wzywa do wpłacenia odpowiedniej sumy ob. Jadwigę Zakrzewską z ul. Dąbkowskiego, ob. Bogdana Surheckiego z ul. Narutowicza 60, ob. Franciszka Wagnera, kom. Stra. ży Poł. fabr. „Częstochowlanka“.

W odpowiedzi na wezwanie ob. ob. dyr. Centr. Przem. Włók. Cara ob. Nowak wpłaca zł 500 i wzywa ob. Loszczyńskiego, aprowizatora

Państw. Zakł. Cer., Gnaszyn.

W odpowiedzi na wezwanie ob. inż. Pałczewskiego, ob. Józef Zagórski wpłaca zł 1.000 i wzywa ob. Lucynę Konieczną, ul. Armii Ludowej, Henryka Gładysza, ul. Armii Ludowej 3, Władysława Koniecznego, Alojz 1 i Staszica Zdzisława, Curie-Skłodowskiej.

Na wezwanie inż. Bron. Głaha, ob. Rousseau Wacław wpłaca złotych 1.000 i wzywa Władysława Rażusińskiego, Salon Obrazów, Podhorską Stefanię, Suwaka Zenona, Szepiewskiego Zygmunta, Kobielskiego Stefana i F-mę Szajkewicz.

Lewandowski Jerzy wpłaca złotych 1.000.—

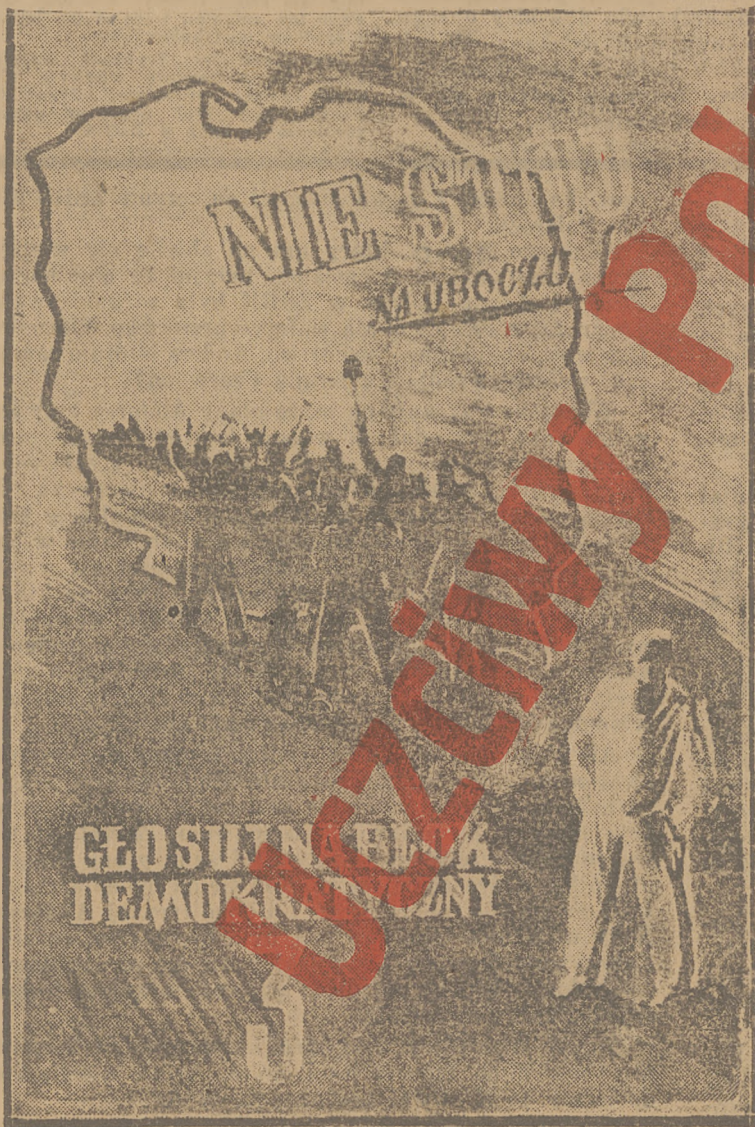
Odpowiadając na wezwanie ob. rcd. Folfasińskiego, dyr. Krotko Tadeusz wpłaca zł 1.000 i wzywa do podtrzymania łączucha ob. Żyfke Stanisława i ob. Ryłskiego.

Wilusz Zdzisław, odpowiadając na wezwanie ob. inż. Pałczewskiego, wpłaca zł 1.000 i wzywa do podtrzymania łączucha ob. dyr. Kucharskiego Zbigniewa, ob. Kończyńskiego Juliusza, ob. Adamusa Kazimierza i ob. Fazana Kazimierza.

Caban Zygmunta wpłaca zł 500 — Zdzisł. Kabziński, wpl. zł 1.000. Brzozowicz Wacław na wezwanie ob. Waizera L., wpłaca zł 300.

Hann Dobrowolski wpl. zł 1.000. Na wezwanie mgra Wysokińskiego, ob. Lemański wpl. zł 1.000. A. Ryłski, na wezwanie ob. ob. Piątkowskiego i Praśniewskiego wpłaca zł 1.000 i wzywa do dalszej wpłaty ob. ob. Zygmunta Morawskiego i Józefa Szała.

(Dokończenie na stronie 4-5)

Przyjaciel gen. Sikorskiego — gen. Paszkiewicz

Emigracja i powrót do kraju

Śmierć Sikorskiego rozwiązała ręce Jego wrogom. Odtąd rząd duszą na emigracji dzierżyli niepodzielnie ludzie typu Andersa, Raczkiewicza Sosnkowskiego, Bieleckiego i im podobnych. W kraju nie wszyscy jeszcze zdają sobie sprawę z tego kim są ci ludzie i dokąd poprowadziliby oni Polskę. A szkoda — wiele urojęń rozwinęło się jak dym, wiele trudności i niepotrzebnych walk dałoby się wówczas uniknąć.

Nie ma potrzeby mówić o programie politycznym tych ludzi. Cechuje ich jakieś nieprawdopodobne wprost zaślepienie, dzika nienawiść do wszystkiego co postrzegają w kraju i poza jego granicami, nienawiść, nie licząca się z potrzebami państwa i narodu polskiego. W początkach stycznia 1943 roku, kiedy ówczesny obóz „londyński” nie miał żadnych wątpliwości, że obejmie rząd w Polsce, zapytałem jednego oficera z otoczenia Andersa, jak sobie wyobrażają te swoje rządy. Odpowiedź była krótka: „Rozstrzelamy 300.000 ludzi i będzie spokój”. Z takim „programem” szedł do Polski Anders — pół — Niemiec, luterańin, który dopiero pod koniec wojny przyjął katolicyzm, uważając, że tak będzie mu bardziej do twarzy, jako „mężowi opatrnościowemu”...

Dla osiągnięcia swych celów, klika emigracyjna szprymierzyła się nawet z diabłem. Nie będę już mówił o tym, co jest dziś publiczną tajemnicą — o tym jak Anders przysparza hitlerowskie szumowiny z całej Europy — wolskdeutsche, żołnierzy i oficerów Wehrmachtu, właścicieli, czelników itp., a nawet SS-maków. Chcę jednak przypomnieć tu fakt dotąd ogółowi nieznany.

W czerwcu 1940 roku, w momencie klęski Francji, kiedy generał Sikorski udał się do Londynu dla załatwienia spraw związanych z ewakuacją rządu i armii na teren Anglii i kontynuowania walki — podszedł do mnie w Liburze w siedzibie Rady Ministrów, przywódca emigracji — Bielecki ze słowami: „Sikorski idzie na dalszą awanturę; wierzę, że wy, generale, pozostaniecie we Francji”. — „W jakim celu?” zapytałem. Na to Bielecki oświadczył: „My wraz z Deminowiczem-Demideckim zostajemy i idziemy na pertraktacje z Niemcami”.

Istotnie zostali. Przybyli do Anglii cichaczem, dopiero w kilka miesięcy później. Przybyli, by wraz ze swoimi sanacyjnymi gojuszami zwalczać gen. Sikorskiego. Dziś ci sami ludzie stoją się w piórka, bezkompromisowego patriotyzmu”.

Z każdym miesiącem pobytu na obczyźnie widziałem coraz jaśniej rozkład i zgniliznę obozu, który uzurpował sobie prawo reprezentowania Polski wobec świata. Widziałem, jak ci Katoni z przemówień radiowych do kraju, zajmowali się brudnymi spekulacjami walutowymi, jak rozkradali majątek narodowy który im zaufano, jak niweczyli ogromny kapitał moralny, zdobyty bohaterką walką żołnierza polskiego. Widziałem, jak za garść srebrników i wygodne życie na emigracji stawiali się faktycznie platynowi agentami obcych mocarstw i obcych interesów, jak tracił nie tylko wszelki związek duchowy z krajem, ale i wszelkie oblicze moralne.

Stało się dla mnie jasne że politycy z hotelu Rubens nie tylko nie są zdolni do odrobienia skutków i likwidacji przyczyn wrześniowej katastrofy, ale na odwrót — zepchnęli Polskę jeszcze głębiej w przepaść postawili ją w sytuacji, z której prawdopodobnie nie byłoby już wyjścia.

Lata emigracji były dla mnie drugą wielką lekcją życiową. Wyciągałem z niej wnioski. Zdecydowałem się zerwać z „londyńskim” obozem politycznym.

Jeszcze w marcu 1944 roku zameldowałem się u gen. Sosnkowskiego (podówczas Naczelnego Wodza) z prośbą o zezwolenie na wyjazd do Armii Polskiej w ZSRR, lub o przerzucenie mnie

na tyły wroga do kraju. Spotkałem się z odmową. Udało mi się powrócić do kraju dopiero w grudniu 1945 r., po przełamaniu wielu przeszkód i intryg ze strony Andersa i jego kliki.

Rok jaki spędziłem w Polsce, stał się dla mnie, po wrześniu 1939 r. i latach emigracji, trzecim wielkim doświadczeniem życiowym. Stał się trzecim czynnikiem, który wpłynął na wykrystalizowanie się mego stanowiska wobec aktualnych zagadnień polskiej rzeczywistości.

Wracając do kraju nie mogłem, oczywiście, mieć całkowicie jasnego obrazu stosunków. Wiedziałem, że nie ma po co pozostawać dłużej na bezdrożach emigracji, że odrodziło się Państwo Polskie, że istnieje Wojsko Polskie, że Polska dźwiga się z ruin, i że budować ją można tylko w kraju. To było dosyć, by zdecydować się na powrót. Tęgo było jednak za mało, by wyrobić sobie pełny pogląd na drogę, po której poprowadził Polskę Obóz Demokracji. Dla wyrobienia sobie takiego sądu niezbędne było zetknięcie się z rzeczywistością.

Pierwsze, co mnie uderzyło w Polsce — to była atmosfera panująca w kraju, atmosfera, tak bardzo różna od tej, jaka panowała na emigracji. Czulem się jak człowiek, który długo przebywał w strasznym zaduchu i nagle wyszedł na świeże powietrze.

Widziałem wprawdzie wielu lu

dzi, którzy dali się uśpić syrenim śpiewem, płynącym z nastawionego przez długi czas na Londyn odbiornika radiowego; ci ludzie nie widzieli tego, co ja widziałem — emigracyjnej rzeczywistości.

Ale równocześnie ujrzałem wokół siebie entuzjazm budowniczych nowej Polski, ujrzałem konkretne rezultaty pracy, dokonanej w niezwykle krótkim i nie zwykle trudnym okresie czasu, ujrzałem rzeczy naprawdę wielkie i zdumiewające.

A nade wszystko dostrzegłem, że obóz który ujął władzę w Polsce Odrodzonej, posiada to, czego brak było wszystkim naszym poprzednim grupom rządzącym: jasną i zdecydowaną koncepcję rozwoju Polski, koncepcję, która w całej pełni uwzględnia nasze tragiczne doświadczenia historyczne, koncepcję, której urzeczywistnienie gwarantuje nam trwałość i wszechstronny rozwój naszego samodzielnego bytu państwowego i narodowego.

Obóz demokratyczny zdecydowanie usunął z naszego organizmu narodowego wszystko to, co nas osłabiało, co uniemożliwiało dotrzymanie kroku innym narodom, co było źródłem dwukrotnej utraty niepodległości. Znalazło to swój wyraz zarówno w dziedzinie wewnętrznej (reformy społeczne), jak i zewnętrznej (nowe ukształtowanie granic i sojusz ze Związkiem Radzieckim).

(dok. nast.)

2) Wyjazd ambasadora Hiszpanii z Londynu

LONDYN (PAP). — Ambasador hiszpański w Londynie de Las Barcenas, który został odwołany przez rząd hiszpański po decyzji Generalnego Zgromadzenia ONZ zalecającej wycofanie przed stawicielei dyplomatycznych z Madrytu, opuścił w środę Wielką Brytanię. Przed swym wyjazdem ambasador oświadczył: „Pragnął bym wiedzieć kiedy powrócę”.

Memorandum czeskie w sprawie Niemiec

LONDYN (BBC, obsł. wł.) — W swym wtorkowym przemówieniu radiowym wiceminister spraw zagranicznych Czechosłowacji — Clementis omówił szczegóły czeskiego memorandum w sprawie Niemiec, złożonego zastępcą ministrów spraw zagranicznych w Londynie. Według poglądu czeskiego problemem rozwiązania zagadnienia Niemiec będzie stopień bezpieczeństwa zagwarantowany układem pokojowym. Czechosłowacja domaga się otwarcia wód niemieckich dla wolnej żeglugi oraz uważa, że potencjał przemysłowy Zagłębia Ruhry powinien służyć potrzebom całej Europy.

Nieprzyjazne stanowisko USA i W. Brytanii wobec Albanii

LONDYN (BBC) (obsł. wł.) — Premier albański gen. Hodża oświadczył w swoim ostatnim przemówieniu, że polityka amerykańska i brytyjska ustosunkowuje się nieprzyjaźnie do Albanii i stosuje metody mające na celu zastraszenie jej. Poruszając sprawę skargi brytyjskiej na Albanię, wnesionej do Rady Bezpieczeństwa, premier Hodża stwierdził, że trzykrotnie okrety brytyjskie naruszyły suwerenność jego kraju i że zadowolony jest że sprawa ta będzie omawiana w Radzie Bezpieczeństwa. „Mamy wiele do powiedzenia i pokazania światu” — powiedział szef rządu albańskiego Omeri, mówiąc następnie sprawę niepokojów na pograniczu greckim premier oświadczył, że rząd albański aprobuje decyzję Rady Bezpieczeństwa, postanawiającą wysłanie komisji specjalnej celem zbadania sytuacji m. in. i na granicy grecko albańskiej, ponieważ „Albania nie musi niczego ukrywać”.

W ki ku wierszach

Londyn. — Korespondent Agencji Reutersa donosi, że na cmentarzu w pobliżu Madrytu stracono skazanych w procesie „organizatorów partyzancki w Hiszpanii” Antonio Elcandri i Jose Olazola. Jerozolima. — Przed trybunałem wojskowym w Haifie stanęło 4-ech żołnierzy brytyjskich oskarżonych o bunt. Brali oni udział w demonstracji wojskowej, domagającej się przyspieszenia demobilizacji. Paryż. — Statek „Athos” we wtorek wieczorem opuścił Marsylię, udając się do Indochin. Na pokładzie statku znajduje się kilka tysięcy żołnierzy. 3 tysiące ton amunicji i tysiąc ton lekarstw i środków opatrunkowych. Jerozolima. — Trybunał wojskowy skazał na dożywotnie więzienie 17-letniego członka organizacji Irgun Zewi Leumi, który brał udział w napadzie zbrojnym na bank w Haifie.

Sąd nad sprawcami mordu sokołowskiego 7 wyroków śmierci

WARSZAWA (PAP). — Po bestialskim morderstwie sokołowskim władze Bezpieczeństwa Publicznego wszczęły natychmiast energiczną akcję dla wykrycia morderców. Akcja ta dała pozytywny rezultat. Banda morderców robotników chładowskich została całkowicie rozgromiona.

W czasie akcji władze Bezpieczeństwa przeprowadziły rewizję u podejrzanego o udział w morderstwie Wyrozębskiego Mieczysława w leśniczówce Felicjanów Kupiasty pow. sokołowskiego. Rewizja ta dała wstrząsające wyniki: znaleziono narzędzia mordu — dwie zakrwawione siekiery, 3 automaty, pistolet granat oraz części ubrań bestialsko zamordowanych ofiar. Brat Mieczysława Wyrozębskiego ps. „Sokolik”, który również brał udział w morderstwie zdolał zbiec, lecz dalsze rewizje i aresztowania pozwoliły

na ujęcie innych członków bandy. Była nią, jak wykazało dochodzenie, 20-osobowa WiN-owska banda „Bartosza”, wchodząca w skład większego ugrupowania bandyckiego „Młota”. Ujętych aktywnych członków bandy stawiono przed bezwzględnie zwołanym na miejscu przestępstwa Sąd Doraźny, którego rozprawy toczyły się przed liczną zebraną ludnością.

Sąd Doraźny wydał 7 wyroków śmierci. Skazani zostali: Wyrozębski Mieczysław, Marchel Lucjan ps. „Młot”, Marchel Zygmunt ps. „Sternik”, Kur Edward ps. „Rekin”, Myszkowski Józef ze wsi Se werynowa pow. Sokołów, Florczak Aleksander ze wsi Kamieńczyk i Ratyński Władysław.

Prezydent nie skorzystał z prawa łaski. Wyroki zostały wyegzekwowane. W czasie akcji pościgowej władze Bezpieczeństwa aresztowa

ły 58 osób za udział w bandach i udzielaną pomoc oraz skonfiskowały 143 jednostki broni i większą ilość amunicji.

Kronika Irajowa

— Prezydium KRN postanowiło odznaczyć młodo Gdynię Krzyżem Grunwaldu III klasy za bohaterką postawę ludności i jednostek wojskowych marynarki w obronie miasta we wrześniu 1939 roku.

— Wizytujący obecnie zachodnie województwa Polski i bawiący obecnie w Poznaniu Marszałek Polski Michał Żymierski złożył wizytę ks. arcybiskupowi Dymkowi, metropolicie poznańskiemu, w towarzystwie dowódcy okręgu wojskowego i dziekana Wojsk Polskich pułk. Zebrowskiego. — Dłuższa rozmowa toczyła się w serdecznej atmosferze.

Kariera barona

2)

Andersona

(Życiorys generała Władysława Andersa)

W roku 1926, w czasie przewrotu majowego, Anders jest szefem sztabu oddziałów, walczących przeciwko Pilsudskiemu. Nie przeszkadza mu to jednak szybko zmienić chorągiewkę. Już w roku 1927 dowodzi brygadą kawalerii. W kilka lat później Anders potrafił zaskarbić sobie zaufanie Rydza-Śmigłego, który w tym czasie dobiera sobie ludzi w przewidywaniu rychłego zgonu Pilsudskiego. Otrzymuje więc stopień generała.

Jako dowódca brygady kawalerii Brody przeżywa nieprzyjemną przygodę. I tym razem przyczyną jego jest zamilowanie do koni. Zorganizował sobie mianowicie tajnie wyścigową z 14 koni. Cały koszt utrzymania stajni sprytnie przerzucił na państwo w ten sposób, że konie figurowały w ewidencji, jako własność poszczególnych oficerów brygady. Przepisy ówczesne pozwalały na posiadanie przez oficera kawalerii dwóch koni własnych pod warunkiem, że będą one używane do celów służbowych. Jako takie uchodziły właśnie konie wyścigowe gen. Andersa. Utrzymanie koni pokrywało zatem państwo, a obsługa stajenna składała się z żołnierzy.

Trwało to dosyć długo, aż gen. Karaszewicz-Tokarzewski wyłoczył w roku 1935 sprawę gen. Andersowi z oskarżenia o nadużycie na sumę kilkudziesięciu tysięcy złotych. Sprawa ciągnęła się długo w Sądzie DOK Nr 6. Alifci za gen. Andersem wstawił się marszałek Rydz-Śmigły i skończyło się na zwróceniu przez Ander-

sa skromniutej sumy — raczej symbolicznej — do kasy brygady. Aby do reszty zatuzować całą aferę gen. Anders zostaje przeniesiony na stanowisko dowódcy brygady kawalerii do Poznania.

Pan generał wybrał więc jakoś z nieprzyjemnych kłopotów. Zawdzięczał to głównie poparci marszałka Rydza-Śmigłego i hrabiego Potockiego z Łańcuta, (tego samego, któremu niedawno starał się dopomóc wywieźć z Polski miliardowej wartości skarby; niestety, w sprawie długu wdzięczności przeszkodziły, jak wiadomo, Władze Bezpieczeństwa).

General Anders ma dobrą pamięć. Nie zapomniał więc również i o tych, którzy mu przeszkadzali w okradaniu Skarbu Państwa. Gdy po latach spotkał na Bliższym Wschodzie dawnego swego podkomendnego, byłego dowódcę pułku w brygadzie Brody, ppłk. Eugeniusza Jasiewicz, rozkazał go sądzić i zdegradować, a na dobitkę przetrzymać kilka lat w więzieniu.

W tragicznych dniach września 1939 r. gen. Anders dziwnym trafem znalazł się na wschodzie. I tutaj ruszył do boju — nie przeciwko swym krewniakom, Niemcom, ale przeciwko Armii Czerwonej. Został wzięty do niewoli i internowany. Miał dużo czasu, rozpałamywał więc swe losy wcale nie był pewny, czy dobrze uczynił, że w 1918 roku zdecydował zostać Polakiem. Przecież mógł pozostać Niemcem i byłby teraz jednym ze zwycięzców.

Anders wierzył bowiem w zwycięstwo Niemiec. Rozumu politycznego nigdy nie posiadał za wiele. Nie dawał mu go też i generałskie wężyki. Przysłuchiwał się pilnie wieściom z frontu i coraz bardziej upewniał się w przekonaniu, że uczynił zły wybór.

Przyszedł rok 1941. Niemcy napadły na Związek Radziecki. Anglia zawarła sojusz z Sowietami a w ślad za nią rząd Sikorskiego zawarł układ z rządem radzieckim. Anders został powołany przez Sikorskiego na sta-

nowisko dowódcy organizowanej na terenie ZSRR Armii Polskiej.

Dlaczego Anders, który ani na chwilę nie wierzył w zwycięstwo nad Niemcami, przyjął tę nominację? Przecież Armia Polska w ZSRR była zorganizowana z wyraźnym celem: miała walczyć przeciwko Niemcom. Czy więc, obejmując dowództwo, Anders istotnie zamierzał walczyć wspólnie z Armią Czerwoną?

Wszystko wskazuje na to, że plany Andersa były zupełnie inne. Posiadał on własną koncepcję polityczną — jak zwykle fałszywą. Anders wychodził z założenia, że w wyniku działań wojennych armia niemiecka odniesie szereg zwycięstw militarnych, w rezultacie których Związek Radziecki rozpadnie się lub stanie w ogniu walk wewnętrznych. Nastąpi rozprężenie i wtedy on na czele swej armii stanie się czynnikiem, na który właśnie liczyli Niemcy, marząc o walkach wewnętrznych w Związku Radzieckim. W myślenie i sercu Andersa odżyły stare marzenia sprzed 25 lat, marzenia o roli, spełnianej w cieniu Niemiec. Rachubom tym, po raz nie wiadomo już który, nie sędzone było spełnić się.

Ale w latach 1931 — 1942 Anders wierzył w słuszność swojej oceny i działał zgodnie z nią. Budował armię, która była gotowa do walki nie przeciw Niemcom, a właśnie przeciw Związkowi Radzieckiemu. Zaczął od tego, że zorganizował według starej sanacyjnej recepty „Dwójkę”, która z miejsca zabrała się do łepienia wszelkich przejawów opozycji do linii politycznej Andersa. Sądy wojskowe i polowe pod byle pretekstem sądziły i skazywały demokratów polskich, czy po prostu uczciwych ludzi, którzy pragnęli wypełnić przyjęte wobec sojusznika zobowiązania.

Mijały miesiące. Był to okres szczytowych triumfów niemieckich na froncie wschodnim. Armie niemieckie docierały do Moskwy, Leningradu, Włgi.

Dywizje polskie jedna za drugą stawały się gotowe

Minister Widy - Wirski

o pracach swego resortu

Dzięki współczesnej technice przenoszenia informacji, człowiek wiąże się ściślej ze społeczeństwem, szybciej i pełniej żyje życiem swojego całego środowiska. Aby najsprawniej i najszybciej obsłużyć społeczeństwo prawdziwą i szybką informacją — podzielić się wiadomościami o sukcesie, o osiągnięciu, wyjaśnić i zacytować naukę z niepowodzeń, współczesne społeczeństwo musi korzystać ze sprawnego i dobrze postawionego aparatu informacji. Dotyczy to w szczególności społeczeństwa polskiego, nowej polskiej Demokracji. Dlaczego? Po pierwsze dlatego, że jako naród, jako państwo, w tej burzliwej epoce przełomu znaleźliśmy się na zakręcie historii i to, co mogło się wydawać nie tak dawno jeszcze racją stanu państwa i narodu, dzisiaj nią nie jest, bo inne są zadania naszego społeczeństwa i inny jego ustrój i inny układ sił na świecie, w ramach których zadania kulturalne przypada nam spełniać i o tym wszyscy muszą wiedzieć. Dobra i prawdziwa informacja potrzebna jest dlatego, że jesteśmy społeczeństwem w ruchu rozwojowym, w trakcie odbudowy życia kulturalnego i te perspektywy, te proste drogi, które widoczne są już dla polityków, działaczy i kierowników życia państwowego, winny dotrzeć do świadomości jak najszerszych mas narodu, które borykając się z trudnościami dnia codziennego, muszą uzyskać również wiedzę o tym, do czego dążymy i co osiągniemy, a także dobra informacja powinna być dwustronna — to znaczy informować nie tylko obywatela o stanie prac, perspektywach i osiągnięciach rządu, ale też na odwrót — informować rząd o bolączkach i trudnościach pracy i życia codziennego, obywateli.

Ramionami potężnymi dobrej informacji, kulturalnej rozrywki, upowszechniania w masach kultury, oprócz prasy, oprócz wydawnictw i publikacji wszelkich są: film i radio. Z okazji pierwszego polskiego długometrażowego filmu „Zakazane piosenki”, filmu może jeszcze nie doskonałego, ale tym niemniej wiążącego nas

z tak niedawną przeszłością, należy m. in. podkreślić i te niewątpliwie osiągnięcia, które film polski ma za sobą.

Rzucę kilka cyfr. Przedsiębiorstwo „Film Polski” rozpoczynając działalność, nie dysponowało żadnym aparatem wytwórczym i tylko niewielką ilością ocalałych kinoteatrów tak, że praca musiała zacząć się od podstaw.

Dzisiaj dysponujemy 519 kłami, nowoczesnym atelier filmowym w Łodzi, zaopatrzonym we wszelkie aparaty i urządzenia techniczne, pracownię, sale synchronizacyjne.

Nowoczesne laboratorium filmowe w Łodzi posiada automat do wykonywania taśmy filmowej „Multiplex” o wydajności dwóch i pół tysiąca metrów bieżącej taśmy na godzinę. Zbudowaliśmy dwie fabryki sprzętu kinotechnicznego, produkują one reflektory filmowe, sprzęt uzupełniający oraz zbudowały prototyp aparatu projekcyjnego, którego produkcja seryjna rozpocznie się w roku 1947 i obliczona jest na czterysta projektorów.

Znajdująca się w ramach przedsiębiorstwa fabryka „Alfa” w Bydgoszczy wytwarza błony i papiery fotograficzne.

Druga odbudowująca się fabryka Franażka w Warszawie przeznaczona jest do produkcji taśmy filmowej.

Stworzenie bazy materialnej dla produkcji zajęło gros wysiłków i energii.

W tej chwili po debiucie „Zakazanymi piosenkami” przystępuje się do produkcji filmów długometrażowych, których będziemy mogli po przeprowadzeniu dal-

szych inwestycji produkować rocznie od 20 do 25.

W planie rozwoju sieci kin w okresie 1947 — 1949 przewiduje się uruchomienie dalszych 365 kin stałych oraz 150 objazdowych.

W innej płaszczyźnie — ale nie mniejsze sukcesy, osiągnęła polska radiofonia.

Ogólna moc radiostacji polskich wynosi 103,5 kilowatów. — W odbudowie znajduje się radiostacja toruńska i rozpoczęte zostały wstępne prace nad budową centralnej radiostacji w Warszawie.

Zarejestrowanych odbiorników jest 314.528 — przy czym należy dodać, że miesięcznie rejestruje się około półtora tysiąca radio-słuchaczy. Należy wziąć przy tym pod uwagę, że wszystkie radiostacje z wyjątkiem radiostacji krakowskiej powstały z gruzów. 8-letni plan rozbudowy radiostacji i radiofonizacji kraju przewiduje: budowę radiostacji centralnej o mocy 200 kilowatów, centralnej rozgłośni gmachu radia, rozbudowę radiostacji w Poznaniu i Wrocławiu do mocy 50 kilowatów, a w Gdańsku i Szczecinie do mocy 10 kilowatów. Przewidziana jest budowa 10-kilowatowej radiostacji w Białymstoku względnie w Lublinie. Planuje się centrum krótkofalowe, złożone z dwóch stacji po 50 kilowatów i dwóch stacji po 10 kilowatów. Zbudowane zostaną w ramach planu ultrakrótkofalowe stacje w Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Katowicach oraz 5-kilowatowa doświadczalna stacja telewizyjna. W dziale radiofonii przewiduje się rozwinięcie w ciągu 6-ciu lat 725.000 głośników mieszkaniowych na 18.600 kilometrach linii prze-

wodowej. Liczba radioabonentów musi osiągnąć w wyniku planu milion osiemset tysięcy.

Jak na początku wymienilem, podstawą dobrej informacji jest prasa.

Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych, który z ramienia państwa prowadzi gospodarkę przemysłem poligraficznym, posiada 274 zakłady drukarskie i zatrudnia 8.050 pracowników. Stan maszyn czynnych wynosi 6.145. Przewiduje się komasację małych drukarni, budowę warsztatów reparacyjnych w Poznaniu, Warszawie i Szczecinie, odlewnie walców, szlifiernie nożów introligatorskich, odlewnie czcionek oraz trzech drukarni w województwie olsztyńskim, dwóch w lubelskim, dwóch na Pomorzu Zachodnim, jedną w województwie rzeszowskim oraz samodzielnego działu ilustracyjnego w Gdańsku. Plan przewiduje rozbudowę fabryki farb drukarskich w Toruniu oraz odlewni czcionek w Warszawie i Wrocławiu. Dzięki osiągnięciom drukarstwa posiadamy nakłady książek i czasopism wyższe niż w okresach przed wojennych.

Jak zwykle w okresach przełomowych w historii, tak i w naszym powojennym przełomowym czasie, w okresie szybkiego marszu naprzód społeczeństwa wszystkich dziedzin życia narodowego, żywy ruch umysłowy, szybka wymiana myśli zaczyna u nas znajdować trwałe podstawy. Jestem przekonany, że w wyniku osiągnięć planu 3-letniego w tej dziedzinie, współczesne osiągnięcia cywilizacji w zakresie książki, radia i filmu dotrą do każdej chaty i do każdego mieszkania.

Niemcy pod okupacją

Podarki dla zbrodniarzy norymberskich

Norymberga. — Skazani na więzieniu wyrokami norymberskim b. tierowskich zbrodniarzy wojennych — m. in. Hess — dostali do więzienia liczne podarki świąteczne. Mają oni pozwolenie odbierania paczek z żywnością i z odzieżą, Baldur von Schirach dostał dużą paczkę z żywnością. Z innych więzionych hitlerowców, M. Almer, były dyrektor wielkiego koncernu I. G. Farbenindustrie, otrzymuje więcej paczek niż inni więźniowie. W paczkach tych są jakoby cenne rzeczy, których brak w Niemczech, jak np. papierosy.

Fritsche i Papen

„wkrótce staną przed sądem

Stuttgart. — Według oświadczenia min. denazyfikacji Loritza w ramach przyspieszonej akcji usuwania pozostałości hitlerowskich sądy denazyfikacyjne w pierwszym planie rozpatrywać będą tzw. „ciężkie sprawy”, do których zalicza się też Fritsche i Papen. Proces Fritsche’go rozpocznie się 27 b. m. przed sądem w Norymberdze i potrwa 2-3 dni. Również v. Papen ma jeszcze w tym miesiącu być osądzony.

Niemcy nie dostaną szybko centralnego rządu

Nowy Jork. — Według poważnych informacji, rokowania, jakie rozpoczyna się w marcu 1947 r. w Moskwie na temat Niemiec, nie będą miały jako następstwa natychmiastowego ustanowienia centralnego rządu w Niemczech. Dotychczasowe rokowania czterech mocarstw miały jedynie informacyjny charakter, a stanowisko poszczególnych mocarstw da się ująć następująco: podczas gdy Związek Sowiecki proponuje utworzenie kierowanego centralnie komitetu przy zdecentralizowanym równocześnie aparacie administracyjnym, który by pracował głównie za pośrednictwem rządów poszczególnych krajów — mocarstwa zachodnie opowiadają się raczej za państwem związkowym. Według niektórych wypowiedzianych na Zachodzie poglądów to państwo związkowe ma mieć charakter federacji niemieckiej.

Wielka przestępczość w Berlinie

Berlin. — Według statystyki policyjnej, ogłoszonej przez dziennik „Telegraf”, od 1 lipca n. b. roku dokonano w Berlinie 700 morderstw, 2.240 napadów rabunkowych i 40.000 włamań do mieszkań. Dziennik obarcza za to odpowiedzialnością policję berlińską i domaga się od nowej rady miejskiej przedsięwzięcia kroków, które by zapobiegały osobiste bezpieczeństwo berlińczyków. Niewątpliwie jednak przyczyny zła są głębsze i bardziej skomplikowane.

Oświadczenie agencji „Tass”

Sprawa wysp Szpicbergen

MOSKWA (PAP). — Agencja Tass donosi, że w oficjalnych kołach radzieckich stwierdzają, iż w czasie rokowań w latach 1944-45, prowadzonych między rządem radzieckim a norweskim,

strona radziecka podjęła kwestię rewizji układu w sprawie wysp Szpicbergen, zawartego w roku 1920 w Paryżu. W myśl tego układu wyspy Szpicbergen, nie będące nieczyją własnością, oddane zostały wraz z resztą wyspą Niedźwiedzia, Norwegii. Układ ten podpisany został bez zgody i udziału Związku Radzieckiego. Ponieważ układ ten podpisany został, między innymi przez państwa, które walczyły przeciwko sojusznikom w ostatniej wojnie, nie może on nadal obowiązywać. Układ ten nie brał pod uwagę względów bezpieczeństwa Związku Radzieckiego na północy oraz interesów gospodarczych ZSRR. Już przed wojną organizacje radzieckie wydobywały na wyspach

Szpicbergen około 80% ogólnego wydobycia węgla dla zaopatrywania floty radzieckiej.

W czasie wspomnianych rokowań radziecko-norweskich osiągnięto porozumienie w sprawie ko nieczności wspólnej obrony wysp Szpicbergen. Przewidziane były również konsultacje z rządami państw sojuszniczych w sprawie rewizji układu z 1920 roku. W listopadzie n. b. roku na sesji Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku pomiędzy ministrem Molotowem a ministrem spraw zagranicznych Norwegii Langem nastąpiła wymiana na zdań na temat wspomnianej kwestii w duchu odbytych uprzednio rokowań.

Bum konferu'e z Attlee i Bevinem

LONDYN (BBC, obsł. wł.) — Zostały poczynione poważne postępy w konferencjach premiera francuskiego Leona Bluma z rządem brytyjskim. W dniu wczorajszym Leon Blum dwukrotnie konferował z premierem Attlee a przedwczoraj odbył również dwie rozmowy z ministrem Bevinem. Tematem rozmów z brytyjskimi mężami stanu było zagadnienie

Niemiec oraz sprawy handlu angielsko-francuskiego i węgla. — Minister Bevin oświadczył premierowi Blumowi, że francuskie obawy, że polityka Wielkiej Brytanii w strefie okupowanej przez jej wojska oraz polaczenie strefy brytyjskiej ze strefą amerykańską zagrażają francuskiemu bezpieczeństwu i gospodarce, są całkowicie bezpodstawne.

do boju. Jednak generał Anders zwlekał z wyruszeniem na front. Udał, że jeszcze nie jest gotów. A do Londynu stał raport za raportem o tym, że sytuacja Zw. Radzieckiego jest beznadziejna, że Armia Czerwona skazana jest na zagładę i wobec tego Armia Polska nie powinna wiązać swego losu z przegraną sprawą. I błął, prosił, domagał się rozkazu ewakuacji z terenu Zw. Radzieckiego. „Ewakuacji” — tego wyrazu używał Anders w swych raportach dla mocniejszego podkreślenia, że chodzi o opuszczenie terytorium, które ma być zajęte przez nieprzyjaciela.

W emigracyjnym Londynie nigdy bardzo nie wierzono w niczłomną moc Zw. Radzieckiego. Dlatego też chętnym uchem słuchano pesymistycznych prognozyków Andersa. Mimo, że długi czas nie decydowano się na wydanie żądanej przez Andersa rozkazu ewakuacji, to jednak nie dawano też rozkazu wyruszenia na front. Aż wreszcie, gdy czolgi niemieckie dotarły do Wolgi, rząd polski w Londynie zdecydował się uczynić zadość żądaniom i przychylić się do jego koncepcji politycznej. Wydany został rozkaz „ewakuacji” Armii Polskiej z terenu ZSRR. Stała się rzecz w dziejach Wojska Polskiego niesłychana: dziewięć dywizji gotowego do walki żołnierza, zdezerterowało z placu boju. „General-behater” odwrócił się tyłem do nieprzyjaciela, maszerując na południowy wschód, do dalekiego Iranu i do jeszcze dalszego Iraku... Żołnierzom opowiadał przy łada okazji, że to droga do Polski, że on ich do kraju zaprowadzi.

Ani w Iranie, ani w Iraku, ani też w Egipcie generał Anders nie przysporzył imienia Polaka sławy i szacunku w oczach walczącego z nazizmem hitlerowskim świata. Anders nie pragnął zresztą walki ze swymi rodakami spod znaku swastyki. Przygotowywał się do odegrania raczej roli politycznej. Liczył już teraz tylko na to, że kiedyś, w rezultacie „trzejdeci wojny”, powróci ze swymi chłopcami do Polski i będzie w niej zaprowadzał fa-

szystowski ład i porządek.

Jedyną aktywną częścią armii Andersa w tym okresie była „Dwójka” wraz z Sądownictwem. W marszu i na postojach nie przestawano aresztować, prowadzić dochożeń, sądzić i skazywać demokratów.

Reakcyjne koła polskie i międzynarodowe już w tym okresie darzyły Andersa wielkim zaufaniem. Stał się on jednym z ich ulubieńców. Rozumiał to Sikorski i dlatego stosunek jego do Andersa stawał się coraz bardziej niechętny. Wówczas to, w czołowej grupie oficerów II Korpusu powstaje myśl zamachu na Sikorskiego. Uknięto spisek, na czele którego stanął gen. Anders, a obok niego gen. Szyzko-Bohusz, gen. Sulik, Wiatr i por. Klar. W czerwcu 1943 roku oczekiwano więc, że spowodowany zostanie „wypadek z bronią”, którego ofiarą padnie dostojny gość. Gen. Anders ufał swym zdolnościom w inscenizowaniu „wypadków z bronią” od czasu, gdy udała mu się sprawa z ppor. Billażewskim.

Ale wedle stawu grobla, dlatego też inscenizacja tego „wypadku z bronią” musiała być odpowiednio do okoliczności znacznie bardziej okazała. Dnia 11 go czerwca 1943 roku do Quizil-Ribot przybył gen. Sikorski celem dokonania przeglądu stacjonujących tam jednostek II Korpusu. W sąsiedztwie ustawiona została bateria 2 p. a. l. u. Posterunek obserwatora objął por. Klar. W pewnym momencie, gdy Anders i jego przyjaciele pod jakimś pretekstem znaleźli się w oddaleniu od gen. Sikorskiego, jedno z dział „przypadkowo” wystrzeliło: pocisk rozerwał się w bezpośrednim sąsiedztwie Naczelnego Wodza. Dwie osoby z otoczenia Sikorskiego odniosły rany. Towarzyszący Sikorskiemu kpt. Douglas z Intelligence Service oraz mjr. Pilkieś doradzili puścić niegościnnie oddziały. Sikorski odjechał do Djalula, do gen. Wiatra.

Próbowano jeszcze drugiego sposobu. Polecono dwum oficerom — Tabusiewiczowi i Polańskiemu —

przygotować dla gen. Sikorskiego zatruty posiłek. Jednak Tabusiewicz odmówił. Musiano więc zrezygnować. Anders próbował jednak dalej szczęścia i wreszcie osiągnął swój cel: udał mu się „wypadek samolotowy”.

Śmierć gen. Sikorskiego nastąpiła już jednak w okresie, gdy Armia Czerwona kroczyła od zwycięstwa do zwycięstwa. Niebawem wraz z Armią Czerwoną zaczęły gromić Niemców powstałe na ziemi radzieckiej polskie dywizje. Armia Polska z ZSRR dotarła wkrótce do Polski i niebawem Wojsko Polskie ruszyło zwycięskim marszem na zachód — ku Warszawie, ku Berlinowi. — Całkowite bankructwo koncepcji politycznej Andersa było widoczne, jak na dłoni. Stało się również jasne, że stracił on szansę na miano wyzwoliciela Polski, do którego w swej pysze pretendował.

Ale nadmierna ambicja i stara baronowska niechęć do „pośpółstwa” pchnęły Andersa na nową drogę. Za pieniądze i wątpliwe zaszczyty, przyjmowane z rąk angielskich reakcjonistów, podjął się Anders brudnej roboty w charakterze kierownika i organizatora faszystowskich rozbiłków.

Ledwie skończyły się działania wojenne, jeszcze nie zaszła krew na rekach hitlerowskich morderców, jeszcze nie obeschły lzy na powiekach pozostałych przy życiu ofiar hitleryzmu — a już Anders zaczął przegrzybiać do siebie żołnierzy i oficerów Wehrmachtu. Anders przystąpił nawet do tworzenia na terenie Egiptu t. zw. III Korpusu, do którego zaliczono volksdendachów, zwykłych Niemców, a nawet wziętych do niewoli SS-manów. Wszystkim im zachowano stopnie i odznaczenia, uzyskane w armii niemieckiej. Zgodnie z oświadczeniem kompetentnych czynników angielskich, liczba b. żołnierzy niemieckich stanowiła w pewnym momencie 30% stanu osobowego oddziałów Andersa. Doszło nawet do takich skandalicznych faktów, że byłym oficerom hitlerowskim powierzono sprawowanie dowództwa nad Polakami.

Bratnie faszystowskie organizacje W. i N. i U. P. A.

WARSZAWA (PAP). — W 7-mym dniu procesu kontynuował swe zeznania osk. Jachimek, który odpowiadał na pytania prokuratora na temat meldunków wywiadowczych dokonywanych przez ekspozytury szpiegowskie WiN-u. Osk. twierdzi że meldunków obejmujących cały kraj, nie było. Ale nie ma pewności, że żaden z tych meldunków nie był zużytkowany dla przekazania zagranicy. Oskarżony przygotował osobiście materiały, które zostały wręczone kurierowi zagranicznemu Michałowi Żuralskiemu. Czynił to wg. wskazówek Rzepeckiego.

Były to: szyfrowana odpowiedź Rzepeckiego na pytania Londynu, zawierająca ocenę sytuacji w kraju, artykuł nieszyfrowany p. t. „Sytuacja prasy w Polsce“, odpisy 2 listów do Wicepremiera Mikołajczyka oraz kilka ulotek i wydawnictw jakie zostały wydane w ostatnim czasie. Szyfrowana ocena sytuacji w kraju była oparta na materiałach charakteru politycznego, które komenda czerpała z meldunków otrzymywanych z obszarów.

Osk. wyjaśnia, że najwydajniej szta ekspozytura wywiadowcza „Pralnia II“ liczyła około 60 człon

ków. Budżet miesięczny wszystkich 4 ekspozytur wynosił około 600.000 zł.

Na pytanie przewodniczącego kto miał subwencjonować WiN Jachimek odpowiada że posiadano pieniądze jeszcze z okresu istnienia AK. O innych źródłach nie wie. Przewodniczący odczytuje ustępy z protokołu śledztwa, w których Jachimek stwierdza, że WiN otrzymał z zagranicy rozkaz rozpowszechniania niezadowolenia w kraju, aby wywołać ewentualne interwencje mocarstw zachodnich.

strukturę organizacyjną okręgu lubelskiego. Na terenie okręgu były silnie uzbrojone grupy. Nie które oddziały ujawniły się jednak całkowicie.

Golembiowski zeznaje dalej że szef propagandy okręgu WiN wspominał, że ma znajomości wśród ludowców, narodowców i socjalistów.

Przeszkolenie specjalne, jakie Golembiowski przeszedł w Anglii obejmowało strzelanie precyzyjne, spadochroniarstwo, kurs dowódców dywersji, kurs niszczenia przemysłu, kurs szyfrów i wywiadowczy. Przy zrzuconiu z samolotu Golembiowski posiadał kwotę kilku tysięcy dolarów dla AK lub NSZ.

Współpraca z U. P. A.

Opisując w dalszym ciągu organizację UPA, oskarżony twierdzi, że walczyła ona ze wszystkimi kierunkami w łonie społeczeństwa ukraińskiego: polskim, niemieckim i rosyjskim. Przedstawi

cielo UPA opowiadali Golembiowskiemu, że mają kontakt z ruchami podziemnymi na Litwie, Białorusi w Rumunii i na Węgrzech.

Rabunek 20 milionów zł.

Zeznający z kolei osk. Golembiowski częściowo poczuwa się do winy. Jako absolwent kursów spadochronowych w Wielkiej Brytanii został on zrzucony w Polsce w okresie okupacji niemieckiej. Skierowany do zamójczyzny — stwierdza obecnie, że sytuacja na zamójczyźnie, a tak że w powiecie hrubieszowskim

była bardzo ciężka. Nad ludnością pastwili się nie tylko Niemcy, ale także ukraińscy faszysty, którzy mają władzę policyjną i dobre stosunki z gestapowcami — tępili i palili wieś i wysiedlali ludność.

Dalsze zeznania oskarżonego to pełen jad i oszczerstw atak na

władze Bezpieczeństwa. Golembiowski przyznaje z widoczną satysfakcją, że z jego polecenia zamordowano 2 funkcjonariuszy Bezpieczeństwa. Następnie opisyje rabunek 20 milionów zł w kasie KKO w Hrubieszowie, dokonany na rozkaz inspektora Wacława.

Pertraktacje z U. P. A. na temat granic

Wobec sprzeczności z zeznaniami na rozprawie i w śledztwie przewodniczący odczytuje fragmenty tych zeznań. Z zeznań tych wynika, że w związku z całkowitą zmianą sytuacji na froncie i bankructwem koncepcji proniemieckich powstała główna rada ukraińska skupiająca nacjonalistów różnych odcieni. Ukraińcy prosili o umożliwienie im wysłania przedstawicieli do centralnych władz polskich konspiracji, oraz do Londynu, gdzie chcieli prowadzić pertraktacje. Odnosnie swych granic zachodnich Ukraińcy uważali, że sprawa ta będzie uzgodniona w przyszłości, tymczasem zaś proponowali linię Curzona. Z zeznań Golembiowskiego w śledztwie wynika dalej, że prosił Ukraińców o zbieranie informacji z terenów radiotelegraficznych. Ustalono również „melincowanie“ oddziałów ukraińskich na terenach polskich. Omówiono wymianę literatury między podziemiem polskim a ukraińskim. Ustalono

hasła i znaki rozpoznawcze dla uniknięcia starć oddziałów leśnych obu stron.

Golembiowski zeznaje, że materiały zebrane z terenów w sprawie UPA przesyłał do szefa sztabu centralnego. Organizację, do której Golembiowski należał łączyły z UPA wspólne cele społeczne i polityczne oraz dążenie do wspólnego państwa. Wszystkie te zeznania złożone w śledztwie oskarżony potwierdza.

Dalsze zeznania złożone w śledztwie nie odczytane na rozprawie dotyczą materiału wywiadowczego uzyskanego od UPA, a dostarczonego przez oskarżonego II, który uznał ten materiał za bardzo cenny i oświadczył oskarżonemu, że zapoznał z nim obcych dziennikarzy, przebywających w Polsce. II oświadczył oskarżonemu, że ma kontakt z obcą ambasadą i to nie osobisty, lecz organizacyjny. Na tym rozprawę przerwa no do dnia następnego.

Ukraińscy faszysty przyjacielami WiN-u

Oskarżony nie wie rzekomo w jaki sposób dokonano się przejście z AK na delegaturę. O powstaniu delegatury dowiedział się jakoby dopiero we wrześniu 1945 r. Tymczasem Ukraińcy z powiatów Lubartowski i Tomaszowski rozrzućili ulotki nawołują-

ce do zgody między Polakami a Ukraińcami. Tutaj oskarżony do konuje obrotu o 180°: ukraińscy faszysty nie są już wrogami, lecz przyjaciółmi.

Golembiowski wyjaśnia, że za inicjatywę przez pik. Radosława akcji ujawniania się nie prze-

prowadził na swoim terenie (Lubelszczyzna) i akcji tej się nie podporządkował. Golembiowski oświadczył, że nie wie jaka była struktura WiN-u.

Na pytanie prokuratora Golembiowski szczegółowo opisuje

Dekret o nacjonalizacji po roku próby

8-go stycznia minęła rocznica uchwalenia dekretu o nacjonalizacji przemysłu. Pierwszy rok gospodarki planowej w zdestawianym przez wojnę kraju — był niewątpliwie najbardziej istotną próbą wartości życia tego dekretu. Pamiętamy dobrze, jakim wrzaskiem nasza reakcja przyjęła uchwały dekretu. Rozpętano wokół jego postanowień całą orgię demagogii politycznej, wma- wiając w społeczeństwo, że stanowi on pierwszy krok do całkowitej „sowietyzacji kraju“, do zupełnego zlikwidowania inicjatywy prywatnej w przemyśle, rzemiośle i handlu. Opozycja spod znaku PSL łącznie z całą nad- i podziemną reakcją chciała w ten sposób ukuć broń przeciwko obowowi demokratyzmowi i rządowi. Niestrudzenie przez szereg miesięcy starano się zaciemnić istotny cel i sens dekretu, wypuklając złośliwie wszystkie omyłki, jakie musiały zdarzyć się przy realizacji tak doniosłej reformy, której celem było unowocześnienie naszej gospodarki narodowej i demokratyzacja życia zbiorowego.

Polska przedwrześniowa posiadała ustroj gospodarczy, który był do pewnego stopnia prawdziwym dziwolągami. Na ostatkach średniowiecznego feudalizmu zaszczerpił się pasożytniczy kapitał obcy, który pod postacią przeróżnych trustów i karteli, spółek akcyjnych ściśle powiązanych z dystrybucyjnymi ośrodkami zagranicznymi, pompował zyski z naszego społeczeństwa i bogactwa naszej ziemi. Pamiętamy ekandaliczną gospodarkę ludmi i bogactwem naturalnym kraju, uprawianą przez francuskich i niemieckich kapitalistów w Zagłębiu Dąbrowskim i na Górnym Śląsku. Pamiętamy rozmaite afery i skandale tuszowane skrzętnie przez reżim sanacyjny, którego przedstawiciele siedzieli po uszy w kieszeniach zagranicznych bankierów. Społeczeństwo nasze daleko do wybuchu wojny zdawało sobie sprawę z całego dziwactwa niezdrowych stosunków gospodarczych. Zdawało sobie sprawę z potrzeby reform, z konieczności przejęcia przez naród gospodarki we własne ręce. Czekało z utęsknieniem na niezbędne reformy. A tymczasem — kraj ułbożał i atacał się ku katastrofie. Po wojnie, która wykazała w

spół sposób tragiczny, że naród nie może zachować siły rozwojowej i niepodległości, żyjąc w ramach nienormalnej struktury gospodarczej, konieczność gruntownych reform była bardziej niż oczywista. Toteż wszystkie wysiłki reakcji zmierzające do zdyskredytowania gospodarki planowej, opartej o upaństwowiony przemysł, spłazy na niczym. Tylko nierzeczne grupy burżuazyjnych kołtunów mogły się bezskutecznie dążyć na reformę, której naród oczekiwał już od wielu lat. Zresztą wkrótce okazało się, że wszystkie ponure przepowiednie reakcji są jak zwykle przysłowio- wymi „strachami na Lachy“.

Dekret o nacjonalizacji dał impuls do formowania przez nasz naród własnego, rodzimego, zgodnego z naszym dotychczasowym rozwojem historycznym, z naszym charakterem i z naszymi potrzebami — ustroju gospodarczego. Budując ten ustrój łączymy w nim w jedną harmonijną całość zarówno wartości inicjatywy prywatnej, jak i zbiorowej myśli gospodarczej.

Rok ubiegły wykazał, że pomimo przeróżnych trudności, wynikających zarówno z wielowiekowego zaniedbania, z wojny i okupacji, z braku ludzi odpowiednio wyszkolonych, jak i ze złośliwej działalności reakcji, szybko i w sposób właściwy tworzymy nowo

czesną strukturę własnej gospodarki narodowej. Okazało się również, że dekret o nacjonalizacji nie zahamował rozwoju inicjatywy prywatnej ani w przemyśle, ani w handlu, ani w rzemiośle. Rozwija się szereg drobnych przedsiębiorstw przemysłowych, rozwija się handel prywatny, czego najlepszym dowodem jest chociażby Warszawa, gdzie w ostatnich miesiącach ubiegłego roku powstało aż około 6.000 nowych sklepów. Rozwija się również w Polsce Ludowej rzemiosło, które dopiero teraz uzyskało widoki ekonomicznej niezależności i rozkwitu. W okresie sanacyjnym rzemiosło znajdowało się w upadku. Dziś w oparciu o trzyletni plan gospodarczy, współpracując z państwem przy jego realizacji, zapewnia sobie warunki zdrowego rozwoju.

Kto umie rzetelnie myśleć — ten zrozumie, że demokratyzacja ustroju sprzyja wszystkim ludziom, którzy chcą zdobywać indywidualny dobrobyt nie drogą wyzysku innych ludzi, lecz przez umiejętne wydobycie z siebie i użytkowanie własnych zdolności i przedsiębiorczości. Ci wszyscy rzetelnie myślący ludzie, obiektywnie obserwujący rozwój wydarzeń w naszym kraju stają się entuzjastami demokracji ludowej.

L. R.

Wiadomości gospodarcze

Brak węgla angielskiemu przemysłowi bawelnianemu
(PAG) Jak podaje prasa zagraniczna jeden z czołowych przedstawicieli angielskiego przemysłu włókienniczego wysłał do Ministra Kopalń Shinwella depeszę w której stwierdza, że sytuacja węglowa w przemyśle bawelnianym jest rozpaczliwa, zapasy węgla prawie wyczerpane i jeśli nie będą przedsięwzięte w tej dziedzinie daleko idące zarządzenia, należy się obawiać zamknięcia szeregu zakładów.

W związku z tym należy stwierdzić że transporty węgla przeznaczone dla przemysłu włókienniczego, zostały ostatnio pozostawione do dyspozycji elektrowni mimo to, iż przemysł bawelniany domaga się uprzywilejowania w dziedzinie dostaw węgla. Jak dotąd rząd angielski stoi na stanowisku, że przy przydziale węgla dla przemysłu

włókienniczego, może uprzywilejować tylko poszczególne przedsiębiorstwa w zupełnie wyjątkowych wypadkach, natomiast nie chce tej zasady stosować generalnie w stosunku do całych grup przemysłowych.

Rozluźnienie amerykańskiej kontroli eksportu towarów włókienniczych

(PAG) Amerykański departament handlowy donosi że w najbliższym czasie wszelka konfekcja z materiałów bawelnianych z wyjątkiem koszul będzie zwolniona dla eksportu. Ma być również zniesiona kontrola eksportu różnych tkanin włókienniczych

Belgijski bilans handlowy
(PAG) W sferach m'aroda nych oceniają deficyt belgijskiego bilansu handlowego za rok 1946 na okragło 50 miliardów belgijskich franków.

Na Fundusz Wyborczy Bloku Demokratycznego

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej)

Na wezwanie ob. Wiceprez. Federaka mjr. Światł Stanisław wpłaca 500 zł i wzywa por. Politykowskiego Edwarda z RKU, kpt. Korywickiego Fr. z Ref. Wojsk. Starostwa Pow., nac. Wydz. Wojskowego Pfrangiera Mariana, współwłaściciela firmy Rajczya ob. Kożucha Mieczysława i ob. Bankiewicz — prezesa Wojow. T. P. 2.

Na wezwanie ob. ppłk. Waryszka, por. Kułerski Stefan wpłaca 500 zł i wzywa do podtrzymania łańcucha ob. ob. z-cę d-ry pułku kpt. Bartłomiejczaka, ppłk. Krawczyka Piotra, ppor. Modlińskiego Franciszka z RKU, ob. Fjatan Józefa i przedsiębiorcę budowlanego Kahla.

Na wezwanie dr W. Siciarza, dr P. Szaniawski wpłaca 1.000. Dr Forens wpłaca 1.000.

Odpowiadając na wezwanie ob. Tomżyńskiego Tad., Binek Wład. wpłaca 1.000 i wzywa do podtrzymania łańcucha ob. Kozłowskiego Edwarda, Skórkowskiego Leona i Kowalskiego Jerzego.

Sikora Franc, odpowiadając na wezwanie Henr. Kuli, wpłaca 500 zł i wzywa do podtrzymania łańcucha Krawczyka Fr., Stary Rynek 29 i Fiszera Stan., Warszawska 1.

Kobyłkiewicz Wl., odpowiadając na wezwanie Fr. Banasińskiego, wpłaca 500 zł i wzywa do wpłacenia odpowiedniej sumy ob. ob. Stefana Daniela, Feliksa Nowaka i Stanisława Polowskiego.

Józef Zak, odpowiadając na wezwanie dr Brzostka, wpłaca 500. Ob. Józef Rydzewski, odpow. na wezwanie Prez. dr Wołafskiego i inż. Piętkowskiego, wpłaca 1.000 i wzywa Mariana Kozłowskiego — Aleja Nr 32 i Rachima Landau — Krótka 10/12.

Na wezwanie Wiceprez. Kapalskiego, ob. Lech Budziński wpłaca 1.000.—

Na wezwanie Wiceprez. Kapalskiego, ob. Marian Borasiewicz wpłaca 1.000.—

Ob. M. Józefowicz wpłaca 500. Odpowiadając na wezwanie ob. Sołnaka, red. Felfasińskiego i ob. Łackiego ob. Jurek Kazimierz wpłaca 1.000 i wzywa Stefana Janewskiego, Zygmunta Trąbskiego i Zygmunta Kaźmierczaka.

Ob. Kłyś Stan. wpłaca 500 i wzywa ob. Omazdę Mieczysława.

Ob. Tkacz Winc. wpłaca 500 na wezwanie d-ry Garnizonu ppłk. Waryszaka i wzywa do wpłacenia odpow. kwoty ob. Czyża Wl. Gospodarka Zyg., Tkacza Juliana i Błaszczaka Pawła.

Ob. in. Brymow Józef wpłaca 1.000.—

Sędzia Rubinkowski wpłaca 500 i wzywa ob. M. Tomzika, ob. Wl. Łaza, ob. Fr. Włodarskiego i ob. Leopolda Agneza.

Sambor Bronisław odp. na wezwanie ob. Banasińskiego, wpłaca 300 i wzywa do podtrzymania łańcucha Stan. Baruckiego.

Przew. Zw. Zaw. Prac. Skarbowych w Czeszochowie ob. Łysik wpłaca 1.000.—

Na wezwanie ob. Kuli Henryka ob. Olczyk Bog. wpłaca 500.

Na wezwanie ob. Tomali, ob. Jozierski Miecz. wpłaca 500 i wzywa ob. Zadykowicza, Aleja 16 i ob. Okwieła Antoniego, Aleja Wolności 19.

Na wezwanie mec. Hassenfelda ob. Forens Józef wpłaca 1.000 i wzywa dyr. Stanisława Waga.

Ob. Kasperkiewicz Stanisław, odpowiadając na wezwanie Szaflika Mieczysława, wpłaca 1.000 i wzywa do podtrzymania łańcucha ob. ob. Zalskiego Zygmunta, Łobodno gm. Miedźno, Gromadki Górnego Władysława, Ostrowy, Mazurka Lucjana, Miedźno, Stryczka Franciszka, Miedźno.

Wywiad z kandydatem do Sejmu Ustawodawczego listy nr 3 pułk. Mieczysławem Wągrowskim

Korzystając z obecności w naszym mieście pułk. M. Wągrowskiego, który kandyduje do Sejmu Ustawodawczego z listy nr 3, udaliśmy się do niego celem zasięgnięcia opinii Ob. Pułkownika o szeregu spraw żywno obchodzących nasze społeczeństwo.

1. Z życiorysu ob. Pułkownika dowiedzieliśmy się, że w czasie studiów na Uniwersytecie Warszawskim był Obywatel kierownikiem Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej „Życie”. — Jak kształtowały się wówczas warunki młodzieży studenckiej i jakie różnice stwierdza Obywatel obecnie?

Zadajemy pytania:

Kierownikiem Z. N. M. S. „Życie” — odpowiada ob. Pułkownik — byłem w latach 1923/26, a więc z górą dwadzieścia lat temu. Było to w czasach t. zw. rządu koalicyjnego, którego podstawą była spółka jawnie reakcyjnej endecji z niektórymi przywódcami ludowymi. Zapewne to te wzory przyświecały i obecnie p. Mikołajczykowi i jemu podobnym. Polityka tego „rządu koalicyjnego” polegała na pogarszaniu warunków ludzi pracy, na obniżaniu pensji urzędniczych oraz na obcinaniu wydatków na oświatę, wszystko w celu utrzymania i zabezpieczenia dochodów wielkich posiadaczy ziemskich i fabrykantów. — Nieco starsi łatwo sobie przypominają, jak **redukowano wówczas nauczycieli, zmniejszano kredyty na wyższe uczelnie, biblioteki, pracownie naukowe i t. p.** To postępowanie ówczesnego rządu nazywaliśmy słusznie „polityką likwidacji oświaty”. Na wyższych uczelniach pobierano opłaty za naukę, co jeszcze bardziej utrudniało studia i tak nieliczne wówczas na wyższych uczelniach młodzieży pochodzenia chłopskiego i robotniczego. Przeciwnie tej polityce reakcji i takich ludowych jak dziś p. Mikołajczyk ostro wystąpiła młodzież akademicka pod kierownictwem swoich organizacji demokratycznych. Powstał blok studenckich organizacji akademickich, w skład którego wchodziły dwie organizacje socjalistyczne: „Niezależna Młodzież Ludowa” i inne grupowania demokratyczne. Wśród kierowników tej akcji studenckiej znajdowali się m. in. niektórzy obecni członkowie kandydaci Bloku Demokratycznego, jak min. J. Berman, sekretarz K. C. Zw. Zaw. Wł. Sikorski, min. Fr. Litwin (SL) i inni. Tylko szeroka i burzliwa akcja studencka zmusiła ówczesny rząd reakcyjny do pewnych ustępstw.

Zupełnie inny fest obalenie ustępów rządów demokratycznych do oświaty. Mimo niezwykle ciężkich warunków zrobiono w tej dziedzinie już sporo. Po raz pierwszy pomyślano poważnie o udostępnieniu wyższych uczelni młodzieży chłopskiej i robotniczej, co znalazło m. in. wyraz we wprowadzeniu kursów wstępnych na wyższych uczelniach. Rząd Bloku Demokratycznego pójście po tej drodze jeszcze bardziej stanowczo i zdecydowanie, dbając o podnie-

sienie poziomu kultury i oświaty, jako o jedno z naczelnych zadań demokracji. Jednym z posunięć w tym kierunku jest podwyższenie uposażeń nauczycielskich i akcja zwolnień członków Związków Zawodowych od opłat na szkoły.

2. Ponieważ ob. Pułkownik brał przed wojną czynny udział w działalności związków zawodowych i był kierownikiem wielkiego strajku robotników hutowanych w Warszawie prosilibyśmy o wypowiedzenie swego poglądu na ówczesne i obecną drogę poprawy bytu mas pracujących.

Przed wojną, gdy wielki przemysł w Polsce był własnością kapitalistów rodzimych i zagranicznych, a rządy sprawowały grupy reakcyjne, jedyną drogą poprawy położenia robotników i pracowników umysłowych była walka masowa i akcje strajkowe. Tylko

dzięki wielkiej ofiarności i solidarności udawało się niekiedy wywalczyć robotnikom podwyżkę i poprawę warunków, jak to miało miejsce w strajku robotników budowlanych w Warszawie, gdzie po dwóch tygodniach strajku wywalczono 25% podwyżki, co zresztą było wyjątkową zdobyczą w ówczesnych warunkach.

Dziś owoce pracy robotnika i pracownika umysłowego nie są przywłaszczane przez wielkich kapitalistów, lecz są obracane na odbudowę kraju, na stopniową, lecz stałą poprawę naszego położenia, na poprawę bytu mas pracujących. Dzisiaj najważniejszym środkiem poprawy bytu warunków życiowych klasy robotniczej jest wykonanie 3-letniego planu odbudowy gospodarczej, który już w 1948 r. zapewni robotnikom podniesienie rzeczywistej

wartości zarobków do poziomu przedwojennego, a w następnym roku przekroczenie spożycia przed wojennego. Dziś najważniejszą sprawą dla ludzi pracy jest umocnienie rządów demokratycznych, które jedynie mogą dokonać szybkiego zalecenia ran powojennych i zapewnienia, że z każdym rokiem będzie lepiej. Będzie następować coraz szybsza poprawa również dlatego, że tylko Rząd Bloku Demokratycznego może zapewnić rzeczywistą walkę z drożyzną, spekulacją, bezdusznym biurokrytysmem i wszelkimi nadużyciami na szkodę ogółu. Nie mówimy „będzie gorzej”, jak ogłaszali to kiedyś w odpowiedzi na żądania pracowników poprzedniej politycznej p. Mikołajczyka, lecz oświadczamy jasno i zdecydowanie: **musi być i będzie lepiej.**

3. Po zakończeniu działań wojennych, w których ob. Pułkownik brał udział w szeregach Piechoty Armii W. P., był ob. Pułkownik attaché wojskowym w Londynie. Jak było stanowisko strony angielskiej w sprawie powrotu żołnierzy polskich do kraju i jaki jest obecny stan tej sprawy?

Podczas mojego pobytu w Londynie zrobiłem wszystko, by ułatwić i przyspieszyć powrót żołnierzy polskich do kraju. Mimo różnych przeszkód udało się sporo osiągnąć.

Przeprowadziłem wiele rozmów, poczynając od generalów aż do szeregowców i stwierdziłem, że wszyscy, którzy nie odegrali się moralnie od kraju i których nie nęca nadzieja na wygodniejsze życie za granicą, chcą wracać do kraju, a obecnie bądź już wrócili, bądź wkrótce wrócą. Nieraz byłem głęboko wzruszony przywiązaniem do kraju wielu żołnierzy i gotowością ich pracy dla wspólnego dobra. Niestety widziałem również przykłady zupełnego zejścia na manowce osobistego wygodnictwa lub zaślepienia propagandą reakcyjną. Ci nieliczni, którzy świadomie przeciwstawiają się powrotowi do kraju, faktycznie już weszli na drogę wy-narodowienia, jeśli nawet nie poszli wprost na obcą służbę.

Dziś za granicą nie ma już żadnego polskiego wojska, a jest jedynie garść zbankrutowanych polityków, którzy przy obcej pomocy atakują się utrudniać i opóźniać powrót reszty byłych żołnierzy do kraju. Jeśli są jeszcze jaćś wahający się, to niewątpliwie i dla nich wynik wyborów — zdecydowane zwycięstwo Bloku Demokratycznego — będzie ostatnim bodźcem do powrotu.

4. W przededniu wyborów chcielibyśmy zapytać Obywatela, jak to są jego zamiary i plany na przyszłość jako posła Okręgu Częstochowskiego?

Doceniam w pełni potrzeby Okręgu i miejscowej ludności i będę starał się o to, aby potrzeby te były zaspokajane. Częstochowa, miasto liczące przeszło 100.000 ludności, bardzo ważny ośrodek przemysłowy, mający dogodno połączenie ze Śląskiem, Warszawą i Łodzią, przetrwała dotychczasowy swój wojewódzki ośrodek administracyjny — Kielce. Dlatego popieram inicjatywę, zmierzającą do utworzenia Województwa Częstochowskiego i Częst. Okręgu Przemysłowego.

Jedno z największych miast w Polsce — Częstochowa powinna mieć wyższe zakłady naukowe i dlatego będę usilnie współdziałał z tymi, którzy dążą do utworzenia w Częstochowie Wyższej Szkoły Technicznej, a następnie Uniwersytetu.

Częstochowa jest miastem przemysłowym i takim pozostanie. Jest miastem robotniczym. Potrzeby ludności robotniczej winny być w pierwszym rzędzie uwzględniane i zaspokajane — kończąc pułk. M. Wągrowski.

Dziękujemy za udzielony nam wywiad i żegnamy naszego kandydata na posła z listy Nr 3.

Gdy rządziło P. S. L.

„Chjeno-Piast” w r. 1923 był całkowitym odpowiednikiem dzisiejszego PSL. Wśród czołowych jego przywódców znajdowali się także dzisiejsi kierownicy PSL, jak dr. Władysław Kiernik, Stanisław Osiecki i inni. Różnica pomiędzy „Chjeno-Piastem” a PSL polegała tylko na tym, że o ile w 1923 roku spółka „Piasta” z najczarniejszą reakcją zawarta została jawnie, to dziś spółka ta działa tajnie, maskując się na zewnątrz bardziej niż kiedykolwiek rzekomo „ludowym szwidem”. Ale to nie ma, oczywiście, istotnego znaczenia. Wiemy aż z nadto dobrze, że najbardziej reakcyjne, endecko-sa-nacyjne elementy popiera dziś wszyscy stłamiłymi siłami PSL. Dlatego też z całkowitą słuszością możemy postawić znak równości pomiędzy „Chjeno-Piastem” z r. 1923 a PSL z roku 1946-go.

„Chjeno-Piast” rozpoczął gwałtowną kampanię przeciwko generałowi Sikorskiemu. Jeszcze w czasie wyborów

„Chjena” obiecywała narodowi złote góry, jeśli władza w kraju przejdzie w jej ręce „Głosuj na ósemkę (numer listy „Chjenu”) — będzie taniej”; „Jeśli chcesz, by chleb kosztował 30 fenów — głosuj na ósemkę” — takie były główne hasła wyborcze „Chjenu”. Po zawarciu układu w Lanckorońce prasa „Chjeno-Piasta” znów uderzyła w te same tony.

„Drożyzna”, „Katastrofa walutowa”, „Co będzie dalej?” — takie tytuły były ze szpalt gazet „Chjeno-Piasta”.

„Pan premier powinien uwidocznić na generalskich wężkach kurs dolara” — pisały z ironią gazety prawicowe o Sikorskim. „Czas już stworzyć rząd o prawdziwie polskiej większości” — wołali posłowie „Chjeno-Piasta”, domagając się ustąpienia rządu generała Sikorskiego.

Wreszcie 26-go maja 1923 roku rząd gen. Sikorskiego został obalony. W dwa dni później utworzony został rząd

„Chjeno-Piasta”. Z ramienia „Piasta” w skład rządu weszli: dr. Władysław Kiernik, jako minister spraw wewnętrznych i (nieco później) — Stanisław Osiecki, jako minister reform rolnych oraz przemysłowiec naftowy Marian Szydlowski, jako minister przemysłu i handlu (Dziwnym zbiegiem okoliczności równo w 20 lat później w lipcu 1943 roku na emigracji w Londynie — kierownictwo rządu po generale Sikorskim objęła nowa koalicja, „Chjeno-Piasta”: Mikołajczyk — Sosnkowski — Seyda — Bielecki i inni. Zbieg okoliczności niezwykle charakterystyczny.)

Ten krótki zarys pozwala zorientować się w sytuacji politycznej, jaka istniała w momencie dojścia do władzy PSL w roku 1923-cim. Zobaczymy jak „Chjeno-Piast” dotrzymał swych obietnic, jakie skutki gospodarcze miały dla Polski rządy ówczesnego PSL-u.

Niech mówią fakty i dokumenty...

Gdy każdy żebrak był milionerem

1-go czerwca 1923 roku nowy rząd przedstawił się Sejmowi. Exposé premiera zawierało zapowiedź, która szła po linii poprzednich obietnic „Chjeno-Piasta”

„...rząd będzie chronił markę polską przed spadkiem. Przez podtrzymanie kursu marki polskiej z jednej strony oraz przez zabezpieczenie zaopatrzenia rynku w podaż zboża, co rząd zamierza zorganizować, będzie się starał rząd powstrzymać wzrost drożyzny. Jednocześnie rząd zwalczać będzie spekulację i lichwę drożyznianą” (Kurier Warszawski Nr 151 2.VI. 1923 r.).

A oto, jak rząd „Chjeno-Piasta” dotrzymał swojej obietnicy:

W momencie obalenia rządu generała Sikorskiego kurs dolara wynosił około 50.000 marek.

1-go czerwca 1923 r. kurs dolara wynosił już 53.800 marek

5-go czerwca 1923 r. za dolar płacono 55.400 marek

10-go czerwca 1923 r. dolar kosztował 71.300 marek

15-go czerwca 1923 r. dolar kosztował 95.000 marek

16-go czerwca 1923 r. przekroczona

została granica 100.000 marek.

(Wszystkie dane na podstawie oficjalnej ceduly giełdowej; na „czarnej giełdzie” ceny dolara były jeszcze wyższe).

To był dopiero początek. Marka polska zaczęła toczyć się w dół z szybkością lawiny.

19-go czerwca kurs dolara wynosił 138.000 marek

20-go czerwca rząd zamknął giełdę...

W ciągu następnych tygodni za cenę wydatkowania znacznych sum w obcych walutach, marka utrzymywała się mniej więcej na równym poziomie.

Ale sztuczna tama nie długo mogła wytrzymać ten napór.

27 lipca dolar osiągnął cenę 144.000 marek

28 lipca dolar kosztował już 147.000 marek

4 sierpnia przekroczona została następna setka — 205.000 marek

14 sierpnia dolar osiągnął kurs 245.000 marek (z oficjalnych cedul giełdowych).

Maszyna drukarska pracowała na trzy zmiany. Powódź papierowych pieniędzy zalewała kraj.

Prasa zaczęła podsumowywać cyfrowe rezultaty „rządów ósemkowych” („Chjeno-Piasta”).

Ile kosztowały Polskę 4 miesiące rządów „ósemkowych”? 8 trylionów mareczek. Z tego półtora trylionu otrzymał, jako pożyczkę wielki przemysł.

Dnia 29 maja ustąpił rząd Sikorskiego. Do steru dochodzi rząd połączonych grup Piasta i Chjenu wśród szumnych obietnic i zapowiedzi natychmiastowej finansów Rzeczypospolitej naprawy. Aby się przekonać, jak zrealizowano program pod którego hasłem obalono rząd gen. Sikorskiego, wystarczy porównać zasadnicze pozycje bilansu P. K. K. P. — z dnia 31 maja i dnia 30 września tj. po 4 miesiącach rządów ósemkowych.

I tak w dniach ustąpienia poprzedniego rządu dług skarbu wynosił 2377 miliardów marek, obieg banknotów 2733 miliardy, portfel wekslowy 449 miliardów. Po czterech miesiącach rządów ósemkowych dług skarbu przedstawia się w sumie 10265 miliardów, obieg banknotów w sumie 11.197 miliardów, portfel wekslowy wzrasta do 2077 miliardów, d. c. n.

3

3

3

3

Obywatele m. Częstochowy głosują na listę Nr. 3

Rezolucja

My wyborcy dzielnicy Barbary Obwodu 12 w Częstochowie z całą swoją świadomością przeciwstawiamy się zakusom rodzimej i zagranicznej reakcji i jej podziemia, starańcym się zaprowadzić ferment w kraju drogą oszczerstw, gwałtów i zbrodni na najlepszych synach naszej Ojczyzny, zobowiązujemy się w dniu 19 stycznia 1947 r. oddać swoje głosy na listę Nr 3.

Bolińska, Cyrułlik, Kulesza, Omasta, Mroślaw, M. Orłowski, Szyja Maria, M. Koszubski, Grzebielewski, Szymański, Kustrzewski, Russek Władysław, Kobus Bronisław A. Kanczewska, Jonik, I. Szyja, T. Słupniak, L. Słupniak, Klimkowska, S. Rydz, Przytułski, Ignacy Sienawski, Antoni Grzegorzewski, A. Maliński, Kołodziejczyk Marian, E. Ślaski, J. Nowicki Kromerski E., W. Kniatko, Sorgenlos Helena, Sorgenlos Janina, Pukawski, Wolbis, Golis, Kozlik, Krawczyk E., I. Milczek,

St. Perłowski, J. Fontański, Jeziorowski Zygmunt, B. Kowalik, S. Tasak, W. Majewski, Migalski, S. Kucia, Józef Tasak, Sobczak, H. Gajewski, Wł. niewska, Grzegorzewska, Iwańska, Sławczyńska i 18 podpisów nieczytelnych.

Podobną rezolucję uchwalili wyborcy obwodu 9 ob. ob. — T. Chrzanowski, Kowalczyk Michał, Kowalczyk Maria, Ambroziak, Grawczyk Kramer, Jester, B. Kłinga, Grajber, L. Janowski, Krysiniński, Chład F., Bodziachowski, J. Balas H. Koba, Sosniński, J. Papiński, J. Imielewski, W. Tromczyński, Dziubał Józef, Kocyga Z., Kłuzniak, Słysiński Józef, Zmudziński i 10 podpisów nieczytelnych.

Rezolucję o podobnej treści uchwalili wyborcy obwodu 27 ob. ob.

Wiśniewski, Kuranda, Łazowski Konstanty, Kozak Weronika, Wierzbicki Marcelli, Watała Wierzbicka Helena, Wł. Szary, Wiktor Kruk, Raszeński Zygmunt, Zaśada, Karkusiński Jan,

Indyk Kazimierz, Gujda Antoni, Wojciech Pierzgański, Leżański St., Antoni Chmielewski, Kowalczyk Ryszard, Pachela Wacław, Kicuch Stanisława, Duda Helena, Nabiałek Władysław, Kopyto Zofia, Feliks Garbiec i 5 podpisów nieczytelnych.

Do głosowania na listę Nr 3 zobowiązały się wyborcy obwodu 21 ob. ob. — Laskowski, Mańczyk, Kruczek Hyski, Zofia Olesuk, S. Łodziński, Jańska, Pisarek, Dróżdż, Pędzik, Strzebaszewska Kowalski, Buczyński Tywor, Kuraś Jan, Kazanowski St., Dudlak, Makowski, Rejczyk, Świdak, Skrzyniarz, Kowalczyk, Plaza, Knapik, Krukowska, A. Padocki, Lompe Baranowski, Biernecki, Dłużniak, Krawczyk I., Łopaciński Leon, Jakubczak Henryk, Lalkowski Stefan, Kupczyk Julia, Pudło, Marynowski Zygmunt, Kucharski M. Helena, Gapić, Krupak Roman, Muszyńska Władysława, E. Rotman, Wacław Józef, Błaszczak Lipiński, Płaczek Teofil, Wojski, Łokietć i 20 podpisów nieczytelnych.

marek, Markusfeld, Wrzosek J., Kot J., Piotrowicz S., Kwiatkowski J., Pal Wł., Jętrzak T., Turbacki R., Romanowska J., Morawiec I., Krawczynowska J., Siedziński Wł., Tarłowski J., Krawczynowska, Witkowski Fr., Piekarski Wł., Wnuk L., Piekarska S., Błaszczak J., Dzienniak, Bratek A., Gawron J., Delczyk, Łyszczaś K., Zając, Zalasiniński, Segiet St., Śniegowski K., Tomala E., Rus Kluziński, Magiera L., Sajda T., Chrzaszczyk J., Słowiej H., Woźniak M., Kołodziejczyk Wł., Kania M., Pruska E., Bereska Cz., Żyżny W., Miedalski J., Ciekot R., Rajczyk M., Adamus, Meemaier, Michalczyk, Dróżdż St., Wikliński, Bo-

rowicz, Durman, Kasztelan, Łyszczyński, Wagner, Hereźniak, Żyżny A., Dworniczak, Piskorski A., Stefanowicz, Podgórny, Mulewski, Hertman L., Stępień Swątkowski, Kucharski, Karoń, Gikler, Pelka A., Suchecki M., nieczytelny, Kołodziej A., Skupień J., Przybylski, Kolacz, Woźniak, Stala W., Stec, Kozłarski, Zięba, Pilingor, Lam-Gruza, Kowalski, Lewandowski, Kellerpa, Nowakowski, Łagiewka, Stychalski Terka Olczyk, Benduk, Folcholtz, Czerwik St., Wójcik A., Bugara, Scigala, Pastuszek, nieczytelny, Śledzik, nieczytelny, Stala, Ogrodnik, Sajda, Różalski J.

Pracownicy przedsiębiorstw m'e'skich głosują na listę Bloku

My, pracownicy Rzeźni Miejskiej w Częstochowie na zebraniu w dniu 7 stycznia 1947 roku uchwalamy, że w dniu wyborów do Sejmiku 19 stycznia 1947 r., głosować będziemy na listę Bloku Demokratycznego w zrozumieniu, że w tak trudnym okresie jak obecnie przeżywamy, Naród nasz musi być alny i zjednoczony. Lud pracujący zdało sobie sprawę jak wiele zawdzięcza historycznym przemianom społecznym. Jak reforma rolna, unarodowienie przemysłu, odzyskanie przetrwałych polskich Ziemi Zachodnich i ich znospodarowanie. Denerwując wielką pracę i zasługę Bloku Demokratycznego w realizacji li-

nił Manifestu Lipcowego PKWN. postanawiamy natepę wszystkich rozbiłaczy, którzy za brudne plany reakcji polskiej i zagranicznej chcą rozbić Jedność i siłę narodu, przywrócić panowanie obszarników i kapitalistów, ażeby znowu w larzmo wzniesku robotnika, chłopca i inteligencję pracującą. Dlatego jeszcze raz podkreślamy, że w dniu wyborów będziemy wszyscy głosowali na Blok Demokratyczny.

Jednocześnie wzywamy wszystkie zakłady pracy do pójścia za naszym przykładem.

Niech żyje Polska Ludowa.

Działacze ludowi porzucają P. S. L.

Poniżej drukujemy odezwę ob. Tomasza Zaka który był prezesem zarządu pow. S. L. w Częstochowie w latach 1935-39 z okresem jednorocznej przerwy. Organizował strajk chłopów i był delegatem na ówczesne Kongresy Stronnictwa Ludowego. Między innymi brał udział jako delegat w Kongresie Stronnictwa Ludowego w grudniu 1935 r., w czasie którego nastąpiła zmiana programu S. L. w sprawie reformy rolnej. W czasie pamietnego głosowania, kiedy to przytłaczająca większość uchwalała przeprowadzenie reformy rolnej bez odszkodowania, czemu przeciwstawił się podczas głosowania Mikołajczyk jako prezes Woj. Zarządu Str. Ludowego w Poznaniu opuszczając salę wraz z kilkoma delegatami ze swojego terenu.

Ja niżej podpisany Zak Tomasz zam. we wsi Biała Górna gm. Kamyk niniejszym zgłaszam wystąpienie z P.S.L. i akces do S.L.

Krok ten powziąłem po gruntownym przemyśleniu obecnej sytuacji chłopca na wsi i stanowiska zajętego przez P.S.L., które nie odpowiada interesom wsi.

1) jako uczestnika Kongresu PSL w roku 1946 oburzyło mnie stanowisko zajęte przez przewodniczącego Kongresu polegające na odbieraniu głosu w czasie wygłaszania referatu ludowcom przedwojennym, starym działaczom ludowym, usiłującym odzwierciedlić rzeczywiste położenie wsi na tle zainicjowanych przemian opartych na nowe, rzeczywiste polskiej, jedno-

ocznie zaś nie wierzę przywódcom P.S.L. na szczeblach wojewódzkich prezesów i wyższych, którzy są obcy Ruchowi Ludowemu, jako sanatorzy przedwojennego, wrogowie ludu.

2) ogłoszenie P.S.L. stronnictwem wszechstanowym nie może być rekompensacją obrony interesów wsi, gdyż chłopci uczestnicząc w stronnictwie obok b. fabrykantów, obszarników, doktorów, dorobkiewiczów wojennych itp. będą przez nich zawsze pokrzywdzeni, jak to uczy nas smutne doświadczenie.

3) Prezes P.S.L. p. Mikołajczyk ulegając klisze skupionej przy nim wszedł na tę samą błędną drogę co ongiś Witos. Mikołajczyk może edynie za przepaść zdobycze chłopca i możliwości rozwojowe wsi.

Tomasz Zak

Częstochowa, 14 stycznia 1947 r.

Podobne oświadczenia i legitymacje P.S.L. złożyli ob. ob.:

Starzyński Julian Nr leg. 305114, Leszczyński Zenon Nr leg. 305125, Oziemba Wacław Nr leg. 305106, zamieszkali we wsi Zawady gm. Popów pow. częstochowski.

Noszczyński Kazimierz Nr leg. 8384, Krembowski Stanisław Nr leg. 8390 zamieszkali we wsi Przysów pow. częstochowski.

Widula Roman Nr leg. 321491, Korczak Mariann Nr leg. 321505, Trzepizur Antoni Nr leg. 321490, Świąd Adam Nr leg. 241334, Stępień Jan Nr leg. 241335 zamieszkali we wsi Zagórze gm. Kłobuck pow. częstochowski.

Pracownicy papierni głosują za Blokiem Demokratycznym

Oświadczenia tej samej treści podano na zebraniu pracowników Częstochowskiej Fabryki Papieru jednomyślnie uchwalona została rezolucja, zobowiązująca niżej podpisanych do głosowania w dniu wyborów do Sejmiku Ustawodawczego 19 bm. na listę Nr 3.

Nowak, Piech, Chudzik, C. „Celt” M., Kowalczyk Kurowski A., Dobrakowski, Smętek, Michalik, Chudowski St., Kowalski St. Sulikowski A., Kołodziejczyk, Nowak, Hak, Kubat J., Pla-

za K. Hutny A., Majchrowski J., Machelski, Pawlak, Rał, Łaniewski, Bachniak, Tyras, Michalik, Gullis, Tkaczyk, Habera, Polack, Borys, Dunin, Polaczek, Michalik L., Jędrzejczyk, Tomzik, Korn, Słotwiński, Mastalerz, Osifiński, B. elawski, Delczyk Z., Zębik J., Grabowski, Gołęb, Klejna, Grabowski, Clichecki, Synoradzka, Frymus, Grochowski, Bączek, Caban, Morzykowski, Wiczorek, Łękański, Pochwat, Piątkiewicz T., Jankowski, Azorge, Mikke, Kamiński St., Kot, Deska M.,

nieczytelny, Narolczyk, Muskalski, Zarebski J., Ernst, Sobczyk A., Brand, Krukowski, Bzdak, Zdzieniecki, Kubis, Dziubek, Caban A., Olszewski, Trukawka, M. Jasniński, Kilmas, Malgowski, Supiał, Krukowski, Nogaj, Skalski, Przysłalski, Kowalik, Markiewicz, Dabek, Jankowski, Dymek, Makowski, Mucha, Migoń J., Król, Ślęzak, Pawelec, Bigojczyk, Koniecki, Well, Szymczyk Br., Polchole H., Kołodziej M., Mikiewicz A., Nestruj R., Moleda St., Kolamus W., Biskup Fr., Skórka J., Skalski St., Wrześniowski, Walek, Kolewińska, Malinowski, Dy-

Okręg częstochowski za Rządem Jedności Narodowej

W dalszym ciągu obywatele powiatu częstochowskiego i włoszczowskiego żywiołowo manifestują swoją łączność z Rządem Jedności Narodowej i Blokiem Stronnictw Demokratycznych, składając masowo deklaracje głosowania w dniu 19 b. m. na listę Nr 3.

Oświadczenie

Ja Zimny Adam zam. Kamienica Polska ur. 15. V. 1905 r., należący do żadnej partii politycznej oświadczam, że głos w nadchodzących wyborach do Sejmiku Ustawodawczego oddam na rzecz Bloku Demokratycznego. Uczynię to dlatego, bo jestem przekonany, że Blok Stronnictw Demokratycznych jest jedynym reprezentantem chłopca, robotnika i inteligenta pracującego. Blok Stronnictw Demokratycznych stoi na straży pokoju i dobrobytu mas pracujących.

(—) A. Zimny

Takie same oświadczenia złożyli mieszkańcy gminy Kamienica Polska ob. ob. Nemsz Józef ur. 1897, Zimny Wincenty ur. 1877, Helena Zimna ur. 1886, Klar Henryk ur. 1912, Maria Nemsz ur. 1912, Maria Marsik ur. 1893

Morus Michał ur. 1910, Marsik Eugenia ur. 1924, Kidawa Jan ur. 1912, Ragosz Roman ur. 1908, Ciura Regina ur. 1923, Kucia Józefa ur. 1909, Grzyb Leon ur. 1899, Golis Bronisław ur. 1896, Silek Bolesław ur. 1904, Grzybowska Ludomila ur. 1917, Muchla Stanisław ur. 1871, Jabłoński Bolesław ur. 1894, Muchla Franciszek ur. 1884, Opitka Walenty ur. 1908, Karwiński Jan ur. 1897, Wicławek Marian ur. 1896, Golis Sebastian ur. 1901, Rogacz Antoni ur. 1894, Patek Stanisław ur. 1909, Męćik Konstapty ur. 1899, Dziżyk Genowefa ur. 1913, Kleszcz Anna ur. 1911, Cura Zofia ur. 1917, Michalczyk Ignacy ur. 1905, Szymczyk Stanisław ur. 1922, Oleksik Maria ur. 1913, Dobosz Filip ur. 1901, Szymczyk Antonina ur. 1905, Kowalska Bronisława ur. 1913, Szymczyk Apolonia ur. 1898, Michalczyk Bronisław ur. 1911, Janik Helena ur. 1914, Roczny Mieczysław ur. 1908, Olszewski Władysław ur. 1909, Aleksiak Leon ur. 1906, Gorgol Stefan ur. 1902, Chłodził Rozalia ur. 1888, Caban Antoni ur. 1906, Kudowa Maria ur. 1909, Kudowa Jan ur. 1890, Duszel Antoni ur. 1888, Kłodziński Franciszek ur. 1902, Duszel Salomon ur. 1898, Kłodzińska Anela

Klemer Walenty ur. 1900, Braciński Józef ur. 1908, Gontke Jan ur. 1888, Łabocha Regina ur. 1925, Paweł Fajer ur. 1890, wszyscy bezpartyjni.

Oświadczenia te samej treści podpisali mieszkańcy gminy Kłobuck ob. ob. — Gozdek Jadwiga ur. 1902, Brzóska Leon ur. 1906, Puchala Leon ur. 1917, Kabat Maria ur. 1877, Płk Wincenty ur. 1898, Kędziora Otto ur. 1906, Morawski W. ur. 1920, Gandrya Maksymilian ur. 1899, Blakacz Józef ur. 1912, Soboraj Stanisław ur. 1908, Ancioński Leon ur. 1909, Konopka Stefan ur. 1884, Ziatal Stanisław ur. 1912, Słtek Jan ur. 1907, Zyguła Władysław ur. 1898, Owczarek Franciszek ur. 1923, Wiery Nikodem ur. 1915, Krawczyk Feliks ur. 1923, Czepizura Czesław ur. 1914, Zielonka Piotr ur. 1891, Marka Eleonora ur. 1920, Kwiatkowska Maria ur. 1916, Spyra Jan ur. 1922, Urbańczyk Stanisław ur. 1906, Urbańczyk Bronisława ur. 1912, Maj Józef ur. 1902, Marka Leon ur. 1911, Świąt Bolesław ur. 1909, Spaczowski Zygmunt ur. 1811, Zajac Władysław ur. 1907, Sewicki Stanisław ur. 1886, Karpowicz Helena ur. 1919, Gawron Władysław ur. 1912, oraz 3 podpisy nieczytelne.

Sportowiec

Dodatek »Głosu Narodu« poświęcony sportowi i kulturze fizycznej

Nr 14 (59)

Częstochowa, wtorek 8 kwietnia 1947 roku.

Rok III.

Świąteczny galop piłkarzy

Victoria tegorocznym mistrzem siódemkowym

W tegorocznym Turnieju Błyskawicznym o siódemkowe mistrzostwo Częstochowy wzięła udział rekordowa ilość czterestu drużyn, dzięki czemu turniej stał się prawdziwą rewią piłkarzy Częstochowskiego Okręgu.

Trzeba przyznać, że wszystkie spotkania stoczone zostały w b. sportowej atmosferze i poza brzydkim sfaulowaniem bramkarza Czarnych Radomsko Stradomiem, nie zanotowane zostały objawy brutalności czy nieodpowiedniego zachowania się zawodników. Jest to osiągnięcie b. poważne, które zadowiedzać należy w największej mierze projektowi okręgu odnośnie wprowadzenia w bieżącym sezonie odznaczeń za grę fair zawodników i sportową postawę drużyn. Kluby i gracze wiedzą o tym projekcie i liczą się z nim, to było widoczne z przebiegu kilkunastu zawodów.

Niestety organizacja turnieju nie stała na wysokości zadania. Rozgrywki rozpoczęto w oba dni z opóźnieniami, na liniach autowych panował bałagan, a podczas przerw widowie spacerowali po boisku wzdłuż i wszerz, niby po placu Magistrackim; przykład dawał nieestetyczny i niezainteresowany działacz z różnych klubów. Ponadto w pierwszym dniu, gdy zgłoszenie drużyn było największe, wielu graczy nie miało gdzie rozebrać się, gdyż niemal wszystkie, nawet puste pokoje były pozamykane; jak się okazało, komendant urzędu wf. i pw. nie przybył, okazując brak zainteresowania dla turnieju, a sekretarka nie chciała wydać kluczy, nawet od pustych pokoi, sądząc widać, że gmach przy ul. Pułaskiego 2 nie jest gmachem sportowym. W dodatku dozorca nie chciał liniować boiska, musiano dopiero zagrozić mu sankcjami karnymi. Należałoby przypomnieć mu, że nie ma nic wiecznego na świecie, a tym bardziej stanowisko udziałowego księcia w gmachu sportowym, jakim on się czuje. Leń może być zamieniony każdego dnia na człowieka, który wykaże chęć do pracy i obowiązkowość.

Na rozpoczęcie turnieju zapowiedziano szumnie defiladę drużyn. Nie odbyła się ona niestety. A szkoda, gdyż byłaby doskonałym uświetnieniem tradycyjnych po wojnie rozgrywek o mistrzostwo siódemkowe. Sumując — Okręg nie spał się. Należy przypuszczać, iż skarbnik jego, tak skory do wnioskowania kar dla klubów za rozmaite drobne czasem niedociągnięcia organizacyjne podczas zawodów, wystąpi na najbliższym posiedzeniu w gniewie o udzielenie okręgowi nagany za słabą organizację turnieju błyskawicznego.

Przebieg turnieju był bardzo emocjonujący, a wiele spotkań stało na b. przyzwoitym poziomie, specjalnie w świetle dopiero co rozpoczętego sezonu.

Tytuł mistrza zdobyła zastrzeżenie Victoria, wykazując najlepszą formę, najlepszy poziom techniczno-kombinacyjny, zrozumienie wzajemne i zdolność strzałową napastników, z których najproduktywniejszym był Jędrzejewski, król strzelców turnieju.

Jedynym równorzędnym przeciwnikiem mistrza była Skra, która miała przewagę w pierwszej połowie meczu z Victorią, lecz z braku strzelców nie potrafiła zaznaczyć jej cyfrowo. Po zmianie pół Victoria była na ogół stroną przeważającą, odnawiając w rezultacie zwycięstwo.

Świetnie kroczył do finału Legion, ale w decydującym spotkaniu zabrakło mu bojowości „a może i zaufania we własne siły. Odmłodzona gruntownie drużyna Stradomia sprawiła wielką sensację, eliminując Czarnych Radomsko; w półfinale brak rutyny u młodszych zawodników wyszedł na jaw i Stradom musiał ugiąć się przed wyższością Victorii.

CKS wystawił tylko trzech graczy z pierwszej drużyny, Raków wystąpił drugiego dnia bez Błaszkwicza, Gęsiarza, Nogaja i Kusala; te osłabienia przekreśliły naturalnie szanse wspomnianych 2-ch drużyn.

Duże zaciekawienie budził debiut Rzemieślnika; trzeba przyznać, że wypadł on korzystnie; aczkolwiek gracze Rzemieślnika wykazali kompletny brak rutyny, to jednak odznaczyli się ambicją i wcale dobrymi umiejętnościami.

Drużyna Zryw z Stradomia okazała się jeszcze b. słabiutką i musi dużo pracować nad sobą; wtedy dopiero przyjdą wyniki i sukcesy.

Rekord wysokiego rezultatu ustaliła Skra, bijąc Zryw 13:0.

W sędziowaniu brali udział ob. ob. Kościelniak, Dróżdż, Kołodziejczyk, Widyński, Gorzelak, Podlewski, Zółtak, Łuszcz i Sliwczński.

Kolejne wyniki były następujące: CKS — Częstochowianka 2:0 (0:0), Legion — Papiernia 4:0 (2:0), Częstochówka — Błękitni 2:0 (0:0), przy czym Błękitni byli drużyną lepszą i mogli wygrać mecz, gdyby nie nerwowość pod bramką przeciwnika, Raków — Rzemieślnik 6:0 (4:0), Stradom — Czarni Radomsko 2:1 (0:1), Victoria — Kolejowy 4:0 (1:0), kolejarze grali b. ładnie, lecz zowodzili pod bramką wzgl. mieli pecha strzałowego, Skra — Zryw 13:0 (5:0), CKS — Częstochówka 2:0 (1:0) — mecz stał na słabym poziomie, Legion — Raków 6:2 (4:1), Victoria — Skra 3:1 (1:1), Legion — CKS 5:2 (3:1) — Legion zwyciężył dzięki świetnym wypadom, Victoria — Stradom 6:0 (2:0).

W finale spotkały się Victoria i Legion. Victoria zapewniła sobie z miejsca przewagę nad Legionem, któremu brak było rozmachu wykazywanego w poprzednich meczach. Prowadzenie dla Victorii uzyskuje Jędrzejewski główką z podania Wolbisia; drugą bramkę strzela Obst z podania Jędrzejewskiego, trzecią Garus po ładnej kombinacji całego ataku, czwartą Jędrzejewski z podania Garusa, piątą tenże gracz z podania Obsta. Honorową bramkę dla Legionu zdobył Halkiewicz na 2 minuty przed końcem.

Victoria w składzie Szymański — Florczyk, Malarczyk — Wolbiś — Obst, Garus, Jędrzejewski zaprodukowała grę na świetnym poziomie.

Legion zagrał słabiej, niż w poprzednich meczach, a jego atak nie potrafił zmoczyć trio obronnego przeciwnika.

Pomimo wiatru i dojmującego zimna (w pierwszym dniu świąt) turniej przyciągnął ogółem 6.000 widzów.

Dla najlepszej drużyny Miejska Rada WF i PW przeznaczyła nową angielską piłkę nożną. Fundatorem nagrody przechodniej jest Częstochowski OZPN.

Rozgrywką pomiędzy Stradomem, a CKS-em o trzecie i czwarte miejsce nie odbyła się wobec zapadnięcia zmroku.

W finale spotkały się Victoria i Legion. Victoria zapewniła sobie z miejsca przewagę nad Legionem, któremu brak było rozmachu wykazywanego w poprzednich meczach. Prowadzenie dla Victorii uzyskuje Jędrzejewski główką z podania Wolbisia; drugą bramkę strzela Obst z podania Jędrzejewskiego, trzecią Garus po ładnej kombinacji całego ataku, czwartą Jędrzejewski z podania Garusa, piątą tenże gracz z podania Obsta. Honorową bramkę dla Legionu zdobył Halkiewicz na 2 minuty przed końcem.

Victoria w składzie Szymański — Florczyk, Malarczyk — Wolbiś — Obst, Garus, Jędrzejewski zaprodukowała grę na świetnym poziomie.

Legion zagrał słabiej, niż w poprzednich meczach, a jego atak nie potrafił zmoczyć trio obronnego przeciwnika.

Pomimo wiatru i dojmującego zimna (w pierwszym dniu świąt) turniej przyciągnął ogółem 6.000 widzów.

Dla najlepszej drużyny Miejska Rada WF i PW przeznaczyła nową angielską piłkę nożną. Fundatorem nagrody przechodniej jest Częstochowski OZPN.

Rozgrywką pomiędzy Stradomem, a CKS-em o trzecie i czwarte miejsce nie odbyła się wobec zapadnięcia zmroku.

Niema to jak sojusz!

Wizyta trzech drużyn czeskich w Polsce

BATOV DWUKROTNIE POKONANY NA ŚLĄSKU

Występy czeskiej drużyny SK Batov na Śląsku zakończyły się jej niepowodzeniami. W niedzielę Czesi zostali pokonani przez Ruch 2:0 (1:0), nie demonstrowując nadzwyczajnego poziomu gry. Zdobywcami bramek dla Ruchu byli Suszczyk i Cieślak.

W poniedziałek Batov spotkał się z AKS-em chorzowskim. — Pierwszy kwadrans był popisem Czechów, którzy strzelili 2 bramki przez Vejeka i Vecere. Później AKS opanował trwale boisko i po przerwie zdobył dwa gole przez Pytla. Trzeci punkt strzelili sobie Czesi sami i w rezultacie AKS wygrał 3:2. Od wyższej

porażki uchronił gości doskonały bramkarz.

CECHIE KARLIN POKAZUJE PAZURY

Poznań. — Wizyta słynnej czeskiej jedenastki Cechie Karlin przyniosła jej w niedzielę wysokie zwycięstwo 7:2 (4:2) nad pokonanym ub. niedzieli w Szombierkach KKS'em. Czesi zaprezentowali się b. dobrze, wykazując szybkość, zdolność strzałową i kondycję. Bramki dla nich uzyskali Provatil 3, Kutil 2, Vocum i Beran, dla KKS'u obie strzelili Aniola.

W poniedziałek Warta zdołała wywalczyć z Czechami cenne zwycięstwo 3:2 (1:1). Gra Warty zasłużyła na poklask 11.000 widzów.

Wisła ledwie zmęczyła Garbarnię

Kraków. — W rozegranym spotkaniu towarzyskim Wisła uporała się z trudem z Garbarnią 1:0, przy czym zwycięska bramka padła już w pierwszej części gry z przypadkowego, a słabego strzału Legutki.

Wisła miała na ogół przewagę, lecz nie zachwycała bynajmniej poziomem gry, zawodząc w dodatku pod względem strzałowości. Te same braki były w Garbarni, choć zagrała ona b. ambitnie, chcąc zrehabilitować się choć w części za wysoką porażkę ub. niedzieli z Wartą poznańską.

CRACOVIA WYGRYWA I REMISUJE W ŁODZI

W święta gościła w Łodzi Cracovia. Pierwszego dnia pokonała nieznacznie Zjednoczenie — 1:0, wczoraj zaś po b. żywej grze zremisowała z ŁKS'em 2:2.

ŁŁOTKOWIAK LEPSZY OD WIERKIEWICZA

Poznań. — Rozegrany na dystansie 4.200 metrów bieg na przełaj o nagrodę przechodnią imienia biegacza poznańskiego ś. p. Szwarcza przyniósł zdecydowane zwycięstwo Łłotkowiakowi (KS Drukarz), który uzyskał czas 14 min. 02,5 s.; w pobitym polu znalazł się jako drugi Wierkiewicz (Warta) z czasem 14 min. 09,7 sek.

MILES MISTRZEM USA W TENISIE STOŁOWYM

W Chicago odbyły się zawody w tenisie stołowym o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych. W finale gry pojedynczej Richard Miles obronił tytuł mistrzowski, bijąc Sol Schiffa w stosunku 3:0.

W konkurencji kobiecej dotychczasowa mistrzyni Bernice Chotraz uległa w finałowym meczu Leah Thall w stosunku 1:3.

Łańcuch na Fundusz „Victorii“

Na Fundusz Jubileuszowy Victorii napływają dalsze kwoty. Na wezwanie ob. Frączka ob. Musiałik Mieczysław wpłacił złotych 1.000.— wzywając ob. Barańskiego Henryka (przedst. instal. elektr.) i ob. Kowalskiego Jerzego, techn. dent.

Na wezwanie ob. Grajwodzińskiego ob. Janda Józef wpłacił złotych 1.000.— wzywając ob. ob. Urbanczyka Władysława, Szymę Leona i Seifrieda Henryka.

Na wezwanie ob. H. Malca ob. Malec Kazimierz wpłacił zł 1.000 wzywając ob. ob. Majewskiego Mieczysława, Ciecierskiego Zygmunta i Merdę Wacława.

Na wezwanie ob. Łazarczyka ob. Jendryka Feliks wpłacił złotych 2.000.— wzywając ob. ob. Prószyńskiego Władysława, Ciesielskiego Władysława, Mielczarka Kazimierza, Iłskiego Leszka i Wiewiórę Edmunda.

Na wezwanie ob. Łazarczyka ob. Dyner Stefan wpłacił zł. 2.000.

Na wezwanie ob. Jendryki ob. Mielczarek Kazimierz wpłacił zł 1.000.— wzywając ob. ob. Bednarskiego Zygmunta, Poborca Zbyszka i Głowackiego Zbyszka.

Ob. Podlewski Ryszard wpłacił złotych 100.

Na wezwanie ob. Gajosa ob. Wajzer Lucjan wpłacił zł 250.— wzywając ob. dyr. Pierzalskiego Józefa i ob. Busa Zenona.

ZEBRANIE KOMITETU JUBILEUSZOWEGO VICTORII

Następne zebranie Komitetu 25-lecia Victorii odbędzie się w najbliższy piątek 11 b. m. o godzinie 18 min. 30 w świetlicy fabr. Union Textile.

EGZAMINY DLA UCZESTNIKÓW KURSU SZYBOWCOWEGO

Sekcja Szybownicza Aeroklubu Częstochowskiego zawiadamia uczestników teoretycznego kursu szybowniczego dla kandydatów do szkolenia w pilotażu szybowniczego, że egzaminy odbędą się w dniu 8 i 12 kwietnia w godzinach od 16-iej do 20-iej w sekretariacie Aeroklubu przy ul. Ochotników Wojennych Nr 4/6.

Kandydaci, którzy zdadzą egzaminy z wynikiem dodatnim i zostaną dopuszczeni przez komisję lekarską jako zdolni do służby w powietrzu, przejdą przeszkolenie praktyczne w Ośrodku Szkolnym Szybownictwa na szybowisku „Osona“ i lotnisku „Kucelin“.

Kier. Sekcji Szybowniczej M. Minor, instr. pil. szyb.

Mistrz Śląska

w Częstochowie

Na niedzielę 13 b. m. CKS przygotowuje ciekawą rozgrywkę piłki ręcznej, połączone z występami mistrza Okręgu Śląskiego — Zgody Świętochłowice. Ślacy spotkają się z CKS'em w koszu i siatce; prócz tego odbędzie się decydujący mecz o mistrzostwo naszego okręgu w siatkówkę pań pomiędzy Victorią i CKS'em, a także mecz koszykówki męskiej. Reprezentacja Zw. Zawodowych — CKS oraz Czarni — Biali (spotkanie dwóch drużyn juniorów CKS'u).

Szczególne zainteresowanie budzą występy mistrza Śląska, który słynie z gry żywiołowej, a postawionej na wysokim poziomie technicznym.

Częstochowskie Panopticum

Świąteczna Kolumna Humoru

Urząd WF i PW wciął w życie hasło: „W każdej wiosce — drużyna narciarska”...

Słynąca ze „szczupłości” żona pownego popularnego działacza — w pięknym skoku pływackim, zwanym „Jaskółką”...

Kajakowcy C. K. S'u trenują przed mistrzostwami świata w Płncc-le-Bain...

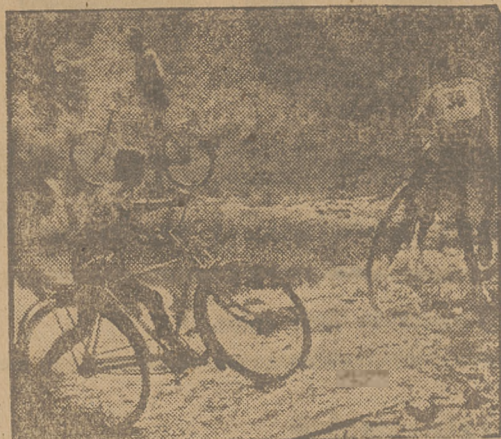
Na boiskach częstochowskich zainstalowano mikrofony; oto sprawozdawca sportowy transmituje trzecią połowę meczu Śląska Ostrava — CKS.

Komendant Urzędu WF i PW dźwiga bohatersko ciężar sportu częstochowskiego...

Oto prawa noga Kusala z Rakowa, która strzeliła w ub sezonie 39 bramek; o nogę tę ubiegał się ostatnio bez powodzenia powien klub częstochowski...

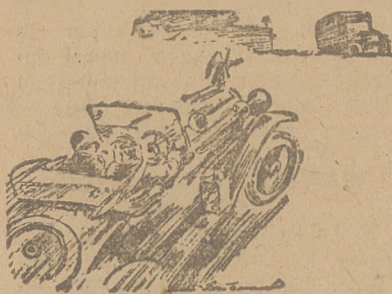
CTC i M. rozwija ożywioną działalność turystyczną; oto wycieczka częstochowskich kolarzy w drodze na szczyt Mont Blanc...

Old-Boy Victoril, Danielek, założył przy klubie sekcję wędkarsko-rybacką...

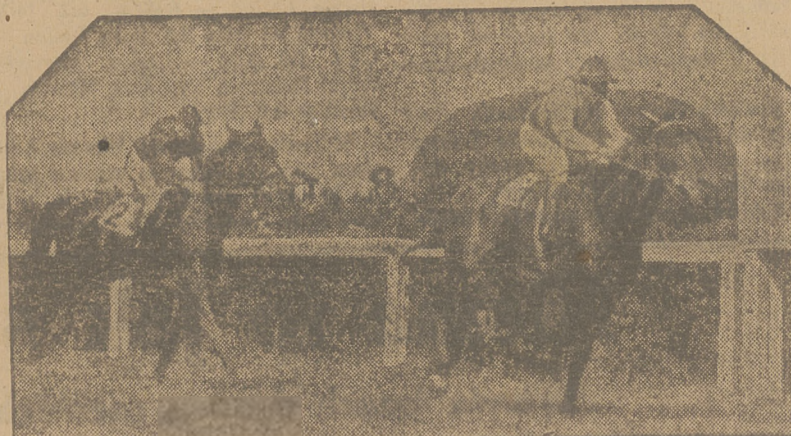
Tak będzie wyglądał za kilka lat budynek strzelnicy małokalibrowej...

Automobilklub Częstochowy za mierza urządzać Raid Gwiazdzysty do Monte Carlo...

Największym wrogiem piłkarza jest małżeństwo, zwłaszcza gdy żona odznacza się agresywnością i posiada mocną parasolkę...

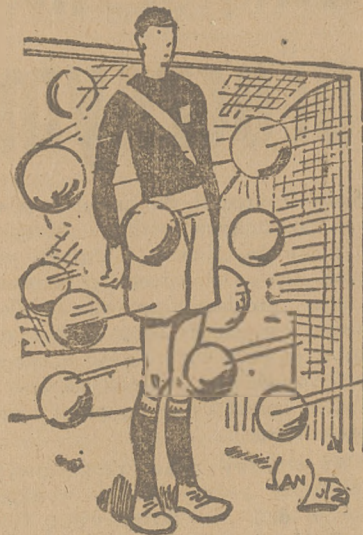
Niebawem wznowione mają być na łakach Majchrzaka wielkio wycieczki konne o „Złote wędzidło Częstochowy”...

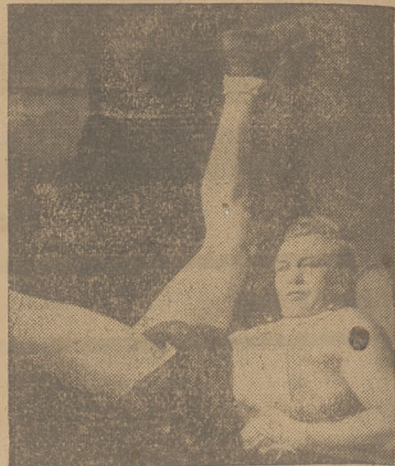
Stryjeczny brat szwagra Mariana Hoffmana, Pafnucy Blondasek, nie ma nic wspólnego ze sportem, a dostał się na niniejszą kolumnę tylko dzięki znajomości z redaktorem „Sportowca”.

Uświetnieniem tegorocznego sezonu zimowego były wielkie zawody częstochowskich łyżwiarzy odbyte na lodowisku miejskim pod protektorem Komendanta WF i PW. Jak wiadomo, lodowisko nasze jest jednym z najżywotniejszych i najnowocześniejszych urządzonych lodowisk w kraju...

Borowiecki wykazał świetną formę w meczu z Polonią warszawską...

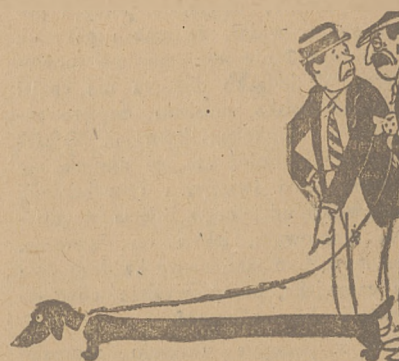
Ciężka waga CKS'u Myga przygotowuje się do decydującej walki z Joe Loulsem o tytuł mistrza świata...

Gwiazda Teatrów Miejskich i zamilowana tenisistka zarazem, Danuta Wodyńska, zamierza wystąpić w sezonie bieżącym jako dyskobolka...

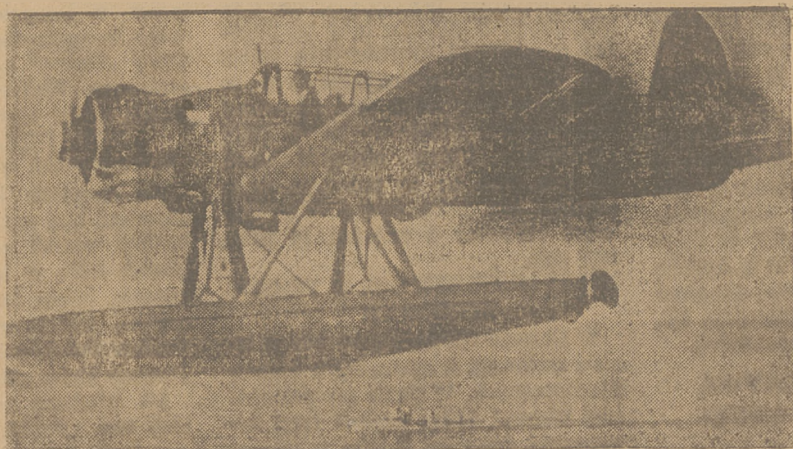
Gdy ping-pongłści Madej i Śniadowski cykają...

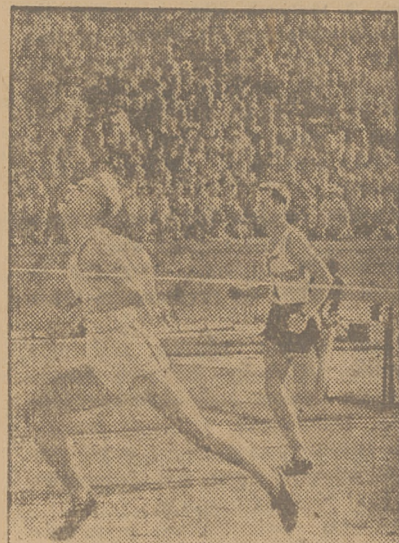
Każdego słonecznego popołudnia pewien działacz CKS'u wyprowadza na spacer ukochanego jamnika swojej żony...

Powien działacz szuka natchnienia przed posiedzeniem wydziału, w skład którego wchodzi...

Aeroklub Częstochowy otrzymał po cenie sztywnej wodnopłatewiec, który bazować będzie u ujścia rzek Stradomki i Kucelinki...

Widula zwyciężyła w Leningradzie Inżyniera Pietrowa; na dalszym planie szczerze nakłta wiodnla...